N°. 34. VRIJDAG 8 FEBRUARIJ. A°. 1861.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... *f* 1.—
Iedere regel meer........................ - 0.20
Andere Advertentiën per regel.............. - .20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Overstroomingen IN GELDERLAND.

Ten behoeve der **Slagtoffers van de Overstroomingen** is sedert de vorige opgave nog door ons ontvangen:

Van Ds. W. MIJSBERG te Benthuizen nog als opbrengst der Collecte, door hem en den Onderwijzer aldaar gehouden; *f* 28.71, zijnde van de Schoolk. *f* 7.75 en van zijne Catechisanten *f* 20.96: van N. N. 1 Muntbiljet n.° 385, a *f* 10; Spetie *f* 3.60; te zamen .... *f* 42.31

Makende met de vorige opgave van - 2811.56½

f 2853.87½

Rotterdam 7 Februarij 1861.

De Directeuren der Vereeniging de Rotterdamsche Courant,
G. VAN REYN.
C. A. VAN REYN.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 5 *februarij.* — Volgens het Court Journal zal ook de Koningin van Pruissen welligt in den loop des aanstaanden zomers herwaarts komen en onze Koningin en den Prins Gemaal naar Balmoral vergezellen.

— De hervormingen in de regtspleging en vooral de finantiële vraagstukken zullen denkelijk wel de voornaamste onderwerpen zijn waarmede het Parlement zich in de nu aangevangen Zitting heeft bezig te houden.

— Het wekt meer afkeuring dan verwondering dat noch de Engelsche noch de Fransche Troonrede met een enkel woord van de belangen der scheepvaart gewaagt. Een zoodanig verzuim, zegt een onzer dagbladen tamelijk scherp, strookt volkomen met den „afkeer," door Hr. Ms. Ministers bestendig aan den dag gelegd, waar het de belangen der Engelsche reederijen betreft, en de aankondigingen van den kant des Franschen Keizers van eenige voorgenomen wijzigingen in de Fransche scheepvaart-wetten zal denkelijk achterwege blijven tot na de invoering dier wijzigingen. Intusschen acht men het den pligt der vertegenwoordigers van de zeesteden in het Lagerhuis de zaak niet te laten rusten, maar de vroegere aanbevelingen van het committé der handelscheepvaart te ondersteunen. Middelerwijl worden in de genoemde havens reeds weder adressen van reeders, scheepsbouwmeesters, scheepsgezagvoerders en anderen, aan dat Huis geteekend.

— Mevrouw Gore, eene der loffelijkst bekende en vruchtbaarste Engelsche schrijfsters van onzen tijd, is laatstleden dingsdag, in den ouderdom van 61 jaren, te Linwood in Lyndhurst overleden. Zij muntte inzonderheid uit door het schilderen van tooneelen uit het leven der groote wereld. Het aantal der door haar geschreven werken is tusschen de 60 en 70, die gezamenlijk bijna 200 boekdeelen uitmaken en in welke alle een levendig vernuft uitblinkt. Van hare eigene geschiedenis valt niet veel anders te zeggen dan dat zij de vrouw van C. A. Gore, officier bij de lijfwacht, geweest is.

— De landverhuizing van Liverpool was gedurende de afgeloopen maand veel minder sterk dan in januarij des vorigen jaars. Thans vertrokken, aan boord van 10 schepen, 92 kajuit- en 989 andere passagiers, namelijk 293 Engelschen, 556 Ieren, 61 Schotten en 79 buitenlanders, allen naar de Vereenigde Staten bestemd. Naar Victoria is slechts één schip vertrokken met 149 passagiers, waarvan 90 Engelschen, 10 Ieren, 23 Schotten en de overigen buitenlanders waren.

— Volgens een dagblad van Newcastle ontving een aldaar wonend vriend van Garibaldi dezer dagen een brief van dezen, waarin hij zijn bepaald voornemen te kennen geeft om Engeland te bezoeken, zoodra de omstandigheden hem het verlaten van Italie vergunnen, en hoe Newcastle dan eene der eerste door hem bezochte plaatsen zijn zal. Naardien de uitslag der Italiaansche verkiezingen een veldtogt tegen Venetië in dit jaar hoogst twijfelachtig maakt, is het dus, wanneer de zaken in het zuiden en oosten van Europa vooreerst in nagenoeg denzelfden toestand blijven, niet onwaarschijnlijk dat de held van Italië nog vóór den herfst de oevers der Tyne bezoeken zal.

— Het tot hiertoe bekend getal schipbreuken in de maand januarij heeft 202 bedragen.

— Tot de jongste berigten uit New-York behoort ook nog hoe, op het gerucht dat de marinewerf aldaar aangetast zou worden, mariniers en eene sterke politiemagt onder de wapenen gebragt werden, maar zonder dat er iets wat op een aanval geleek volgde, alsmede dat de Noord-Amerikaansche banken haren voorraad van specie met drie millioen dollars vermeerderd en hare leeningen verminderd hadden, terwijl men voorzag dat het bedrag der specie in de banken vóór het einde van januarij de dertig millioen dollars zou te boven gaan.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 *februarij.* — Als een bewijs van de snelheid, waarmede de telegraphie in Frankrijk werkt, wordt gemeld dat de troonrede der Koningin van Engeland, waarvan het eerste woord heden ten 1 ure 40 minuten werd geseind, ten 2 ure 15 minuten geheel was overgebragt. De troonrede des Keizers werd gisteren ten 1 ure 15 minuten van hier naar Brussel geseind en vóór 4 ure gedrukt in de straten van Brussel verkocht.

— Het Journal des Débats meent dat de troonrede des Keizers, „afgezien van de welligt overbodige beschouwingen, die er in voorkomen betreffende hetgeen men thans *l'ancien régime* van Frankrijk noemt." (den toestand vóór 1848) een gunstigen indruk op de openbare meening heeft gemaakt.

Tegenover den uitleg, door een van de groote Staatsligchamen aan het decreet van 24 november gegeven, staat hier, meenen de Débats, het door den Keizer zelf uitgesprokene omtrent de wijze en de mate der toepassing en ontwikkeling van de liberale hervormingen. Daartoe behoort ook het jaarlijksch verslag omtrent den toestand dat aan de Kamers zal voorgelegd worden en de bevoegdheid van deze om vrij en loijaal hare meening in een adres te kennen te geven. Het blad hoopt dat de Kamers hierop zullen antwoorden met de vrijheid en de vaderlandsliefde, welke het Land regt heeft van haar te verwachten.

Omtrent de buitenlandsche politiek constateren de Débats met genoegen de vaste, vrijzinnige en gematigde taal des Keizers ten aanzien van Italië, en bovenal den vredelievenden geest zijner rede. Na te hebben gewezen op het „lakonieke" der verklaring des Keizers omtrent de vermeerdering der bezetting van Rome, „hetwelk zijne beteekenis en zijn gewigt heeft," eindigt de heer Alloury:

„Zonder de woorden des Keizers in een uitsluitenden en systematischen geest te willen uitleggen, zouden wij er, wat ons betreft, niets anders in kunnen zien dan de uitdrukkelijke bevestiging van het beginsel van non-interventie, openlijk voorop gesteld door de Fransche politiek en hetwelk onzes inziens des te strenger moet gehandhaafd worden, wijl wij het tegelijkertijd als een waarborg voor de toekomst der Italiaansche zaak en voor de handhaving van den algemeenen vrede beschouwen.

„Men heeft opgemerkt dat de Keizer, zich verklarende omtrent alle questiën van de buitenlandsche politiek, gemeend heeft een stipt stilzwijgen te moeten bewaren omtrent het geschil van Duitschland met Denemarken en omtrent den kritieken toestand der Vereenigde Staten."

— De heer Havin schrijft in le Siècle omtrent de Troonrede: „Wat ons bovenal in de rede des Keizers heeft getroffen, het is de minachting welke hij toont ten aanzien van de dwaze bedreigingen, waarover men sints eenige dagen sprak. Zoo is 't, dat eene groote Natie als Frankrijk hare waardigheid bewaart tegenover het geweld dat aan hare deur wordt gemaakt.

„Wat ons betreft, wij voeden dat vertrouwen en dat geloof in de nationale kracht, welke het hoofd der Regering vordert. Wij zullen ons niet laten medeslepen, wij zullen rustig de regtstreeksche uitdaging van den Keurvorst van Brandenburg afwachten" (Le Siècle schijnt zijne minachting jegens den Koning van Pruissen het voegzaamst te kunnen uitdrukken, door hem aldus te betitelen. Meer grof dan moedig!)

„Wij hebben opgemerkt dat alleen de naam van Groot-Brittannië in de Keizerlijke rede is uitgesproken." Vervolgens wijst le Siècle nog op de toejuiching, die op de bekende passages betreffende Gaëta en Frans II zijn gevolgd en noemt die eene te voren beraamde maar mislukte comedie. Hij besluit dan:

„Kortom, de Keizerlijke rede moet behagen aan hen, die, zonder eene algemeene propaganda te verlangen, willen dat Frankrijk krachtig zijne hooge en magtige stelling in de wereld beware, dat het altijd gereed zij om zijne ondersteuning te verleenen aan eene *regtvaardige zaak;* wanneer de rede niet beantwoordt aan onze wenschen ter gunste der vrijheid, zoo zijn wij toch regtvaardig genoeg om te erkennen dat zij getuigt van wezenlijken vooruitgang."

Aldus le Siècle, — wat wordt er echter tegenover dien lof en die wenschen van het toch ook door de Troonrede vooropgesteld beginsel van non-interventie?

— De maarschalk Bosquet, de tijding van wiens overlijden gisteren hier ontvangen werd, heeft eene schitterende militaire loopbaan gehad. Den 8 november 1810 te Mont de Marsan in het departement der Landes geboren en in 1829 op de polytechnische school geplaatst, werd hij twee jaren daarna onderluitenant bij de artillerieschool te Metz, verliet deze in 1833, scheepte zich den 8 junij 1834 als tweede luitenant der artillerie naar Algerië in, onderscheidde zich daar in verschillende gevechten, klom eerst tot den rang van luitenant-kolonel, daarna tot dien van kolonel op, en bragt, aan het hoofd der subdivisie van Orleansville, niet weinig bij tot het dempen van den opstand, die in mei 1848 in de Ouarensenis uitbarstte. Den 17 augustus tot brigadegeneraal benoemd en met het bevel te Mostaganem bekleed, onderscheidde hij zich op nieuw in den veldtogt in Groot Kabylië en werd den 17 mei 1851, aan het hoofd der expeditie-kolonne strijdende, aan den schouder gewond. Tot den rang van divisiegeneraal verheven, keerde hij, na aan twintig roemrijke veldtogten deel genomen te hebben, tegen het laatst van 1853 naar Frankrijk terug.

Weldra zag hij zich op een ander tooneel van roem verplaatst, want na het uitbreken van den oorlog tusschen Frankrijk en Rusland werd hij aan het hoofd der 2de infanterie-divisie des legers in het Oosten gesteld. Den 20 september 1854 beslisten zijne manoeuvres de overwinning, terwijl hij daarna, aan het hoofd der beide eerste divisien, den 5 november zoo veel tot de nederlaag der Russen in den slag bij Inkermann toebragt dat het Engelsch Parlement hem een dankadres voor den krachtigen bijstand wijdde, door den Franschen generaal aan de door de meerderheid overstelpte troepen van lord Raglan toegebragt. Den 10 januarij 1855 bevelhebber van het 2de legerkorps geworden, vernielde de generaal Bosquet in den nacht van 23 februarij de naderingswerken, door de Russen bij de baai der Kleine Carenage tegenover die der Franschen opgeworpen, en nam den 7 junij een werkzaam deel aan de verovering der redoutes van de zoogenaamde Mamelon Vert. Zijn heldhaftig gedrag bij de inneming van Sebastopol ligt nog versch in het geheugen. Met den aanval aan de spits van het 2de korps belast, trof hem, des morgens van den 8 september, een springende houwitser in de regterzijde, welke wond zijn leven gedurende eenige dagen in gevaar bragt en hem tot de terugkeering naar Frankrijk dwong. Den 9 februarij tot de waardigheid van senateur verheven, verwierf hij den 18 maart de hoogste belooning die voor den krijgsman is weggelegd, door, gelijktijdig met de generaals Randon en Canrobert, tot maarschalk van Frankrijk benoemd te worden.

— Het zesde deel der Correspondentie van Napoleon I ziet het licht en bevat de brieven en documenten door Bonaparte geschreven van 19 october 1799 tot 29 januarij 1801. Om de belangrijkheid dezer laatste aflevering te doen beseffen, is het voldoende te vermelden dat zij begint met den 18 brumaire en een aantal daarin voorkomende stukken behooren tot de geschiedenis der oprigting van het Consulaat.

— In den boekhandel van Amyot is de tweede aflevering verschenen van eene maandelijksche verzameling van politieke stukken, die eene oogenblikkelijke belangrijkheid bezitten, daar zij al de merkwaardige stukken teruggeeft, welke de geschiedenis van den dag heeft opgeleverd na de verschijning van de eerste aflevering van dit archief, benevens een aantal belangrijke stukken die reeds van voor eenigen tijd heugen, maar welke men moeite zou hebben terug te vinden.

— Aan het Journal des Débats was reeds uit Turijn geschreven, dat de heer Jacini zijn ontslag had genomen als minister van openbare werken, op grond, zoo als hij zelf opgeeft, van de door hem geleden nederlaag als kandidaat voor het Parlement. Omtrent zijn opvolger, den heer Peruzzi, directeur-generaal der spoorwegen in Toskane, schrijft de Turijnsche correspondent van genoemd blad, dd. 3 dezer, dat hij een Florentijnsch edelman is, die te Parijs zijne opvoeding heeft genoten, in 1848 en 1849 tot de Toskaansche vertegenwoordiging behoorde, later gonfalonière van Florence was, als zoodanig medewerkte tot de restauratie van den Groothertog, later weder deel uitmaakte van de oppositie en van de redactie van een tijdschrift, dat niet weinig tot den tegenwoordigen ommekeer heeft bijgedragen, in 1859 gewigtige zendingen vervulde te Londen en te Parijs en eindelijk dat hij een zeer bekwaam man wordt geacht.

Verder meent de correspondent, ook op grond der wederzijdsche vijandelijkheden, die in den Kerkelijken Staat door de Sardiniërs en de Piemontezen worden gepleegd, dat de aangelegenheden van Rome, welks politiek hij onderstelt thans voornamelijk onder den invloed van mgr. de Mérode te staan. eene crisis te gemoet gaat.

De markies Alfieri moet bepaaldelijk de functien van gouverneur van Toskane hebben van de hand gewezen. Men noemt als zijn opvolger den markies Sauli, eenigen tijd geleden gezant te St. Petersburg. Omtrent den eerlang aftredenden gouverneur van Toskane, den heer Ricasoli, beweert de schrijver dat, terwijl hij vroeger zich ten sterkste heeft verzet tegen het behoud der autonomie van Toskane, thans de begeerte om, met eene vrij groote magt bekleed, zijn post te blijven bekleeden, hem aan die vroegere meening ontrouw heeft gemaakt. De Regering heeft echter besloten aan den exceptionelen toestand een einde te maken; — naar des schrijvers meening te regt. Hij twijfelt zelfs of de heer Ricasoli in de Kamer zal komen.

Er wordt te Turijn gesproken over het aanleggen van een spoorweg, die, over Civita Vecchia en langs de kust loopende, Noordelijk en Zuidelijk Italië aan elkander zou verbinden.

De organisatie en uitbreiding van het Italiaansche leger wordt met kracht doorgezet.

— Aan de Patrie wordt uit Turijn gemeld dat de uitslag der verkiezingen het vertrouwen dat het Ministerie daaromtrent voedde niet heeft teleurgesteld. Het rekent dan ook op eene groote meerderheid bij de behandeling van de voorstellen, welke het aan het Parlement wil doen en die daarin zouden bestaan: 1°, om Koning Victor Emmanuel tot Koning van Italië te proclameren; 2°, om bij gedeelten eene leening te sluiten van 500 millioen; 3°, om te verklaren dat de land- en zeemagt van Italië op voet van oorlog gebragt en de comités, die buiten de Regering om werkzaam zijn, ontbonden zullen worden. Alvorens deze voorstellen te doen, zou het hoofd van het Kabinet een exposé mededeelen van den binnen- en buitenlandschen toestand van Italië en aankondigen dat met de Hoven van Rome en Weenen onderhandelingen zullen worden geopend tot eene minnelijke schikking der Romeinsche en Venetiaansche questiën.

PARIJS 6 Februarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De rede der Koningin van Engeland is niet uitvoeriger dan die van den Keizer en op het punt der buitenlandsche politiek schijnt de eene eene kopie van de andere, met dit onderscheid evenwel dat de Koningin minder woorden gebruikt. Beide constateren hunne verwachting van den vrede bewaard te zullen zien blijven en leggen eene nieuwe verklaring ten gunste van het beginsel van non-interventie af. Wat Syrië betreft geeft de Koningin vrij duidelijk te kennen dat de Fransche bezetting zal moeten eindigen.

De indruk door deze rede gemaakt zal niet zeer groot zijn, want men begrijpt dat het Engelsche Kabinet zorgvuldig vermeden heeft zich te verklaren. De beide troonreden hebben dus, met het oog op de algemeene politiek, hoegenaamd geen licht verspreid over den toestand. Het voorjaar nadert en zoo het mogelijk is iets te voorspellen dan is het dit dat de botsing, die onvermijdelijk scheen, thans is verdaagd, zoo er althans niet spoedig onvoorziene gebeurtenissen plaats grijpen. Alle vooruitzigten schijnen te duiden op een toestand die noch de oorlog noch de vrede, maar evenmin de bevordering van den algemeenen en openbaren voorspoed is.

Wij moeten nog afwachten wat de openbare meening in Europa zal zijn omtrent de Troonreden der beide Vorsten, maar met het oog op den staat van overspanning, waarin de gemoederen in geheel Europa verkeeren, mag men aannemen dat zij eene groote teleurstelling zullen veroorzaken, daar zij alle questiën bespreken zonder er eene op te lossen. Reeds weten wij dat een gedeelte der Engelsche pers de rede des Keizers met zonderlinge bitterheid bespreekt. De Times zegt dat het hem niet verbaast, wanneer Frankrijk de aanhechting van Savoije en Nizza overeenkomstig acht met regt en billijkheid, omdat er geene Natie is, die durft verklaren dat de verdedigde zaak onregtvaardig is. Geheel het artikel in den Times is in dien vijandig bitteren toon. De Daily News schimpt heftig op de aangekondigde liberale maatregelen; de Morning Post is voorzigtig en koel in zijne beoordeeling.

De Senaat en het Wetgevend Ligchaam hebben gisteren eene algemeene zitting gehouden. In laatstgenoemde vergadering heeft de voorzitter, de heer de Morny, eene redevoering gehouden ter toelichting van de nieuwe werkzaamheden der Kamer. Men heeft gehoord dat deze redevoering zeer liberaal was en dat de Regering aan de afgevaardigden ruime gelegenheid biedt om zich te verklaren. Het is dus 't Wetgevend Ligchaam dat de eerste vruchten zal plukken van de liberale strekking der tegenwoordige hervorming. Maar daar de groote meerderheid der Fransche Vertegenwoordiging, benoemd ten gevolge van de tusschenkomst der Regering, haar onvoorwaardelijk getrouw is, zoo volgt daaruit dat de magt der Wetgevende Vergadering alleen is uitgebreid om den invloed der Regering zelf uit te breiden. De proefneming met de constitutionele vrijheden zal, om zoo te spreken, *en famille* plaats hebben. De oppositie zal hare stem kunnen doen vernemen, maar het zal haar evenmin als vroeger gelukken om hare voorstellen te doen aannemen. Inderdaad zal alleen de Regering partij trekken van de vrijheden, die meer in schijn dan in wezen bij het decreet van 24 november zijn verleend.

Verder heeft in deze zitting de heer Baroche, spreker der Regering, op het bureau tweeërlei gewigtige documenten nedergelegd. Het eene is de verzameling der diplomatieke stukken, gezonden of ontvangen door het ministerie van buitenlandsche zaken. Het andere is het algemeen verslag omtrent den toestand des Keizerrijks in februarij 1861. Laatstgenoemd document beslaat heden morgen vier bladzijden van het bijvoegsel des Moniteurs.

Dit verslag is verdeeld over de ministerien en eene geschiedenis van de werkzaamheden, die sints een jaar in de verschillende departementen zijn volbragt. Het hoofdstuk betreffende de buitenlandsche zaken is van een meer algemeen belang. Het haalt de feiten op van na den vrede van Villafranca en herinnert de verschillende wijzigingen, welke de Fransche politiek heeft ondergaan. Het loopt alles over de questien van Italië en van ter zijde over de Syrische en Chinesche aangelegenheden en over de betrekkingen met alle andere vreemde Mogendheden.

Ziehier waar het ten aanzien der Italiaansche questie bij wordt gelaten: „Wanneer Italië zich bepaalt tot het vrijelijk zoeken naar de grondslagen eener definitive organisatie, onder de hoede van het beginsel van non-interventie, wanneer het geen initiatief neemt, waardoor het zou blootgesteld worden aan de stelligste gevaren, — dan is er rede om te hopen dat de vrede niet verstoord zal worden. Het is om dezen uitslag te verzekeren dat de Regering des Keizers al hare pogingen aanwendt, overtuigd als zij is dat de vrede, die eerste behoefte der hedendaagsche maatschappij, niet minder voordeelig is voor de belangen van Italië dan overeenkomstig met de wenschen van Europa, en dat, wanneer men het Schiereiland verwijdert van alle gedachte aan oorlog, men het een nieuw bewijs van de belangstelling van Frankrijk geeft."

Aangaande de Syrische aangelegenheden zegt het verslag dat Frankrijk eene nieuwe bijeenkomst der conferentie heeft voorgesteld, ten einde de eene overeenkomst op dit punt uit te lokken, maar het verklaart dat Frankrijk voor alles wenscht de overeengekomen bepalingen na te komen.

Ziehier de zinsnede betreffende de betrekkingen van Frankrijk en Nederland.

„De Nederlandsche Regering heeft, terwijl zij tegelijkertijd aan de Staten-Generaal een wetsontwerp aanbood ter herziening van het toltarief der Nederlanden, met het oogmerk om alleen de fiscale regten daarin te handhaven, van hare zijde aan het Fransche Kabinet voorgesteld om te onderhandelen over een handelstractaat op de grondslagen onzer conventien met Groot-Brittannië. Wij konden niet anders dan tot dezen stap toetreden en de zaak is onmiddellijk tot een onderwerp van onderzoek gemaakt."

Eene uitvoerige depêche uit Londen doet ons zien hoe veel meer ervaren onze naburen zijn in het Parlementaire leven dan wij. In de eerste zitting van het Huis der Lords en van dat der Gemeenten is het adres van antwoord voorgedragen en aangenomen. De beraadslagingen hebben aan de Regering gelegenheid gegeven om te verklaren dat de verhouding tusschen Frankrijk en Engeland geenerlei wijziging had ondergaan.

Uit Italië geen nieuws, dan dat te Gaëta de be-

legerden zoowel als de belegeraars ijverig bezig zijn met het aanleggen van nieuwe werken, waaronder batterijen van getrokken geschut. De Italiaansche bladen melden dat de troepen van den generaal Cialdini a. s. vrijdag het vuur uit alle batterijen zullen heropenen tegen de vesting en hoe men te Turijn verwacht dat deze aanval beslissend zal zijn. De vloot zal op een afstand blijven en zich bepalen tot de strikte handhaving der blokkade.

La Patrie deelt mede dat de vloot der Middellandsche Zee, die van Gaëta is teruggekeerd, op nieuw voltallig is gemaakt wat het effectief der bemanning betreft en dat zij naar eene nieuwe bestemming vertrekt, welke geene andere dan de Adriatische Zee kan zijn. De admiraal le Barbier de Tinan heeft Parijs verlaten.

Garibaldi heeft Caprera niet verlaten. De heer de Rohan, een zijner officieren, thans te Londen, heeft den navolgenden brief gerigt aan de Engelsche dagbladen.

„Mijnheer!

„Vergun mij het berigt tegen te spreken van den Parijschen correspondent van den Times van zaturdag jl., waarin gezegd wordt dat Garibaldi Caprera verlaten heeft. Hij is niet van daar vertrokken en is niet voornemens vooreerst van daar te vertrekken."

L'Opinion Nationale doet opmerken dat eene andere vertaling zegt dat men moet lezen: „hij is niet van daar vertrokken en is niet voornemens zoo spoedig van daar te vertrekken."

Eenige dagen geleden sprak ik u van het koele onthaal dat de heer von Willisen, door den Koning van Pruissen afgevaardigd om zijne troonsbeklimming aan den Keizer te komen bekend maken, bij dezen had gevonden. Dit feit wordt thans door mij in verschillende correspondentien van provinciale bladen bevestigd gevonden. Men weet dat zij hunne inlichtingen putten uit de bureaux van verschillende ministeriën. Zij constateren tevens dat deze ontvangst een levendigen indruk heeft gemaakt op de diplomatieke wereld.

Heden morgen is er een zeer langdurige Ministerraad gehouden, onder het voorzitterschap des Keizers. Heden avond staatsiebal aan het Hof; de Senaat en het Wetgevend Ligchaam zijn uitgenoodigd. De afwezigen zullen geteld worden.

Vely Pacha, de nieuwe Turksche ambassadeur, die te Parijs wordt verwacht, brengt, naar men zegt, eene nota van de Porte mede, waarin de terugroeping der Fransche expeditie-troepen wordt verlangd bij het verstrijken van den termijn der bezetting.

Te Konstantinopel worden groote feesten en vreugdebedrijven gehouden. Den Sultan is een zevende zoon geboren. Met deze feestelijkheden worden de gelden verspild, welke bestemd waren voor de betaling der soldij van de troepen, die alleen op deze wijze tot het vervullen van hunne pligten zouden kunnen worden gebragt.

La Gazette de Lyon, in de laatste dagen van het jaar 1860 opgeheven, heeft vergunning bekomen om na de opening der Kamers op nieuw te verschijnen. Het is onwaar dat de Prins van Monaco, na den verkoop van Menton en Roquebrune (voor de som van 4 millioen) tot Senator benoemd is of zal worden.

Zoo als was aangekondigd, is gisteren in het Nijverheidspaleis de openbare tentoonstelling geopend van de voorloopige ontwerpen voor den bouw eener nieuwe operazaal op het aangewezen terrein. De ontwerpen zijn zeer talrijk en verdienen eene aandachtige studie. Onder het groote aantal trekt vooral dat van den heer Viollet Leduc de aandacht, wijl het de bijzondere verdienste eener in alle opzigten keurige bewerking bezit.

BELGIË.

Brussel 6 *februarij*. — De beraadslaging over het wetsontwerp betreffende de wederinvoering van den graad van élève universitaire en de regeling der Akademische examens, heeft tegen alle verwachting aan, na ons jongste berigt daaromtrent, dat reeds den 25 januarij eene eindstemming deed te gemoet zien, nog dagen lang de Kamer van Volksvertegenwoordigers bezig gehouden. Wij zouden te uitvoerig worden, wanneer wij alle incidenten daarvan wilden vermelden, en bepalen ons dus tot het belangrijkste. Nadat de behandeling van een amendement van den heer van Humbeek, betreffende de voorloopige vakexamens, op voorstel van heer Devaux was uitgesteld tot na de beslissing of de examens schriftelijk of mondeling zouden worden afgelegd, is omtrent dit laatste punt door de Regering eene concessie gedaan aan de regterzijde door nevens het door haar voorgestelde schriftelijk examen ook de gelegenheid voor het mondeling examen open te laten, met welke schikking de Kamer zich heeft vereenigd.

Intusschen werd eene nieuwe poging om de beslissing over het wetsontwerp in zijn geheel tot nader orde te verdagen door den Minister van binnenlandsche zaken bestreden en verijdeld, waarop de Kamer zich, als uit weêrwraak, heeft verdiept in eene beraadslaging en détail, die naar veler meening beter bij een wetenschappelijk ligchaam dan bij de Kamer zou hebben te huis behoord. Zij liep o. a. over de inrigting der examens, over de vertalingen en de opstellen welke van de kandidaten gevorderd zouden worden, enz. Een voorstel van den heer Coomans om bij de mondelinge examens ook antwoorden in de Vlaamsche taal toe te laten werd met 57 tegen 23 stemmen verworpen. Onder de voorstemmers telde men den Antwerpschen afgevaardigde de Boe en, zonderling genoeg, ook den heer de Paul, een volbloed *Wallon*.

Bij de discussien over art. 4, betreffende de certificaten aan de studerenden te verleenen vóór het afleggen der akademische examens, werd door eene vrij aanzienlijke partij in de Kamer, voornamelijk bij monde van den heer van Humbeek, de wenschelijkheid der afschaffing van alle certificaten betoogd. Deze questie werd evenwel niet dadelijk beslist en eerst toen art. 4, art. 5 (betreffende de supplementaire examens) en eindelijk de artt., regelende den duur en de inrigting der examens, benevens de zamenstelling der jury's enz., waren aangenomen zoo als zij door de Regering waren voorgesteld, heeft de Kamer, als 't ware bij verrassing, hare goedkeuring geschonken aan eenige additionele artikelen, bij wijze van amendement door de heeren van Humbeek en Defré voorgesteld en door de heeren Orts en Guillery krachtig ondersteund. Deze goedkeuring greep plaats, ondanks de formele verklaring van den minister Rogier, dat de Regering, ofschoon zij aan de Kamer overliet om over deze amendementen te beraadslagen en te stemmen, van hare zijde geene wijziging in de wet van 1857 wilde voorstellen. De Regering leed hier dus eene kleine nederlaag en de vraag bleef alleen over of de Kamer, bij de tweede stemming over het wetsontwerp in zijn geheel, nu ook de daarin opgenomen opheffing van het stelsel der certificaten bij het akademisch onderwijs zou bekrachtigen.

Deze vraag is echter in de zitting van heden nog niet beslist, daar de Minister van binnenlandsche zaken, vóór de tweede stemming over de geamendeerde artikelen, het voorstel heeft gedaan om de questie der opheffing van de certificaten nog voor eenige maanden te verdagen, m. a. w. om het stelsel van examens, bij de wet aangenomen, te herzien vóór de tweede zitting van 1862. Een nader amendement van den heer Coomans om het gebruik der Vlaamsche taal bij de mondelinge en schriftelijke examens eenigzins facultatief te laten, is aangenomen.

Intusschen werden in meer dan in eene zitting rapporten omtrent ingekomen petitien afgehandeld. Eene daarvan verwekte een hevigen parlementairen storm in de zaal der Volksvertegenwoordigers. Het was die waaromtrent door den heer Notelteirs verslag werd uitgebragt en waarvan de inhoud genoegzaam blijkt uit het voorstel van den rapporteur om de petitie te verzenden aan de Ministers van buitenlandsche zaken en justitie, met het verzoek om maatregelen te beramen ten einde te voorkomen dat op de Belgische onderdanen, die in het leger van den Paus hebben gediend, de wetsbepaling werd toegepast, volgens welke Belgen, die in buitenlandsche krijgsdienst zijn getreden, hun burgerregt verloren hebben. De heer Orts bestreed dat rapport en stelde op zijne beurt voor ten dezen aanzien over te gaan tot de orde van den dag, en wel omdat, zijns inziens, niet kon worden afgeweken van de wet, ten behoeve van hen die slechts de regtmatige straf ondervonden voor de inbreuk door hen op die wet gemaakt, in strijd met de onzijdige positie van België. Dit voorstel wekte in geene geringe mate den toorn van den clericalen heer Dumortier, die zijne meening uitschreeuwde dat de onzijdigheid van een Staat den individu niet tot onzijdigheid verpligtte; dat de jonge Belgen, van wie hier questie was, eene heilige en regtvaardige zaak hadden verdedigd, door kleine nationaliteiten te beschermen tegen een *vreemden tyran*. Te midden van het rumoer dat nu ontstond, merkte de heer Defré op dat deze voorspraak van de Pauselijke vrijwilligers de verdenking deed rijzen dat men voor *ons* regeringsstelsel vrij wat minder liefde koesterde dan voor dat van den Paus. De heer de Theux, ofschoon lid der regterzijde, trachtte een verzoenend woord in het midden te brengen en riep de toegevendheid der Kamer en der Regering in. Zijne poging werd echter verijdeld door de toenemende heftigheid van den heer Dumortier, die wederkeerig den heer Orts verleidde tot de scherpe aanmerking dat, terwijl hij het evenzeer afkeurde wanneer Belgen als vrijwilligers dienden onder Garibaldi's vaan, als wanneer zij in dienst van den Paus traden, wanneer *hij* de eer had een historischen naam te voeren, hij zijne zonen zou verbieden in vreemde krijgsdienst te treden. De scherpte van dien uitval ligt in de omstandigheid dat een zoon van den Prins de Ligne, voorzitter van den Senaat, onder Lamoricière in het Pauselijk leger heeft gediend. Te midden van de daardoor verwekte agitatie nam de Minister van binnenlandsche zaken het woord en trachtte, door te spreken van toegevendheid en edelmoedigheid, den storm te bezweren.

Dit prikkelde den heer Guillery, die tegenover des Ministers medelijden met de jonge lieden, die door hunne godsdienstige overtuiging waren verleid, eene onvoorwaardelijke afkeuring stelde van alles wat uit vijandschap tegen de zaak der vrijheid werd verrigt. Ofschoon de Minister van zijn standpunt regt had om, ter bedaring der gemoederen, eenige inschikkelijkheid aan te bevelen met het oog op de zware straf die tegen de overtreders der wet werd gedreigd, was de Kamer van haar standpunt toch ook in haar goed regt, toen zij met 44 tegen 33 stemmen het voorstel van den heer Orts aannam en omtrent de bewuste petitie overging tot de orde van den dag. Later toch kan zij, zonder aan hare waardigheid te kort te doen, nieuwe brieven van naturalisatie verleenen aan hen, die volgens de wet het burgerregt hebben verbeurd.

De booze stemming, waarin de regterzijde ten gevolge van dit incident verkeerde, verbitterde niet weinig de discussie die ontstond naar aanleiding eener andere petitie, waarbij de herziening werd verlangd der bepalingen omtrent de administratie der kerkelijke goederen, waarbij talooze misbruiken zijn ingeslopen. De Regering beloofde die herziening en de liberale partij deed nu van hare zijde eene concessie aan hare tegenpartij door te beslissen dat de petitie niet aan den Minister van justitie zou worden verzonden, dan nadat daaruit eenige min voegzame uitdrukkingen omtrent de geestelijkheid, als bestuurders der kerkelijke goederen, waren weggenomen.

Gelijktijdig met deze heftige debatten en de zittingen, waarin men zich daarvan verpoosde door het eenstemmig of bijna eenstemmig aannemen van andere conclusiën en Regeringsvoorstellen van locale en ondergeschikten aard, werd in de centrale sectie beraadslaagd over het voorstel van den heer Dumortier om in België wettigen koers te verleenen aan het Fransche goudgeld, eene questie, waarin de staathuishoudkundige theorie en de eischen der praktijk lijnregt tegenover elkander staan. De leden der centrale sectie zijn het niet eens kunnen worden omtrent het aan de Kamer voor te stellen besluit en zijn gescheiden met het voornemen om de beslissing aan de Kamer zelf over te laten. De openbare behandeling van dit onderwerp is tegen de zitting van 19 dezer aan de orde gesteld.

DUITSCHLAND.

Berlijn 5 *februarij*. — Alvorens deze hoofdstad te verlaten ontving, zoo als per telegraaf reeds gemeld is, de generaal de Lamarmora de orde van den Rooden Adelaar met brillanten. Naardien de Koning van Sardinië de hoogere orde van den Zwarten Adelaar niet bezit, kon deze zijnen gezant niet verleend worden. Ofschoon de zending des generaals geen bijzonder staatkundig doel had, zal zijn bezoek toch een meer verzoenenden geest in de betrekkingen tusschen de beide Regeringen gebragt hebben. Meer dan vroeger is het te voorzien dat graaf Cavour, na de vóór het einde van februarij te verwachten afkondiging van het eenig Italië, de nu en dan voorspelde diplomatieke crisis vermijden zal, terwijl het reeds nu als zeker schijnt aan te nemen dat geen der Regeringen welke dienaangaande een tijd lang konden aarzelen zich tegen de erkenning van het nieuwe Koningrijk verzetten zal. Voor de bijzondere zending naar Turijn, tot kennisgeving der troonsbeklimming des Konings, wordt de luitenant-generaal von Bonin genoemd.

Nagenoeg gelijktijdig met de onderscheiding, den Sardinischen gezant bewezen, heeft de Koning den Groothertog van Toskane de Orde van den Zwarten Adelaar verleend, terwijl den buitengewonen gezant van Koning Frans II, graaf d'Aragon, van vele zijden, inzonderheid van die des hoogen adels, bezoeken gebragt en betuigingen der warmste deelneming voor de ridderlijke volharding zijns meesters en de moedige houding van Koningin Maria, als het sieraad der Duitsche Vorstinnen, gedaan werden.

Munchen 2 *februarij*. — Van morgen af worden, op het verlangen van een aantal vrouwen uit den burgerstand, in eene der kerken alhier openbare gebeden voor de bescherming des Hemels der thans te Gaëta door zoo groote gevaren bedreigde heldenmoedige Koningin Maria van Napels opgezonden, terwijl een adres der vrouwen van Munchen, gevoegd bij een ander van die te Indersdorf, beide met talrijke handteekeningen overdekt, naar Gaëta zal worden opgezonden. Zoo als men weet is de slechts negentienjarige Vorstin eene dochter des Hertogs Maximiliaan Joseph van Beijeren.

Door tusschenkomst der Russische gezanten te Gaëta en in deze hoofdstad werden laatstleden donderdag weder brieven van die Koningin aan hare Ouders ontvangen, in welke zij meldt dat zij met haren Gemaal de kazemat aan den zeekant bewoont en verzoekt dat hare betrekkingen zich om harentwege niet verontrusten mogen, aangezien zij, de omstandigheden in aanmerking genomen, geen betere welstand zou kunnen genieten. Voorts verhaalt zij hoe door een bom, die in het vroeger bewoond paleis insloeg, glasscherven haar gelaat getroffen hadden.

Per Telegraaf.

LONDEN 6 Februarij.

Lord Russell heeft, in antwoord aan den heer Fitzgerald, zijne depêche van 28 october ten opzigte van Italië verdedigd en gezegd dat eene Europesche Conferentie in de zaak der terugkeering van de Fransche troepen welke in Syrië zijn beslissen zal.

Tweede depêche.

Het agentschap Reuter heeft de volgende depêche uit Washington van 28 januarij ontvangen:

Er is een voorstel aan het Congres gedaan om afstand van zijne wetgevende magt te doen. Er zou een nieuw Congres verkozen worden. Het Bondsarsenaal te Augusta in Georgia heeft zich aan de troepen van dien Staat overgegeven. De bevolking van Charleston is misnoegd over de houding van haren Gouverneur. Men ziet den aanval op het fort Sumpter te gemoet. De generaal Scott versterkt Washington. Louisiana heeft de Unie verlaten. De Regering heeft versterking naar de forten Pickens en Sumpter gezonden.

In Mexico is Juarez een vrijzinnig bewind in de hoofdstad gaan vestigen.

PARIJS 7 Februarij.

De Moniteur bevat de overeenkomst betreffende den afstand van Mentone en Roquebrune aan Frankrijk.

Uit Turijn wordt van gisteren gemeld, dat de dagbladen eene depêche bevatten, houdende dat het vuur te Gaëta van beide zijden langzaam wordt voortgezet. De Sardinische batterijen hadden twee kruidmagazijnen doen springen en een gedeelte der werken tusschen de citadel en het bastion San Antonio vernield. De belegeringswerken werden voortgezet.

BERLIJN 6 Februarij.

In de heden gehouden zitting van het Huis der Afgevaardigden werden de debatten over het adres voortgezet. Het amendement Vincke: „zich tegen de voorwaarts strevende consolidering van Italië te verzetten achten wij noch in het belang van Pruissen, noch in dat van Duitschland," werd met 159 tegen 146 stemmen, na eene beraadslaging van zes uren, aangenomen, ofschoon de minister van buitenlandsche zaken, de heer von Schleinitz, dringend verzocht had het amendement als benadeelend te verwerpen. In zijne redevoering tegen het amendement van den heer Vincke verklaarde de baron von Schleinitz hoe de Regering geen de minste reden had om Italië kwaad te willen; dat, zonder het nationale denkbeeld te laag te willen schatten, de Regering daaraan nogtans geene zoo souvereine beteekenis kan toeschrijven. Ofschoon ook de Regering het beginsel van niet-tusschenkomst als niet altijd verbindend aanmerkt, heeft zij zich niet daadwerkelijk in de zaken van Italië gemengd. De Minister wierp de beschuldiging eener staatkunde met nevenbedoeling van zich af. Venetië is, uit een krijgskundig en strategisch oogpunt, voor Oostenrijk en zijdelings voor Duitschland, van te veel gewigt, dan dat Pruissen den afstand van dat grondgebied zou kunnen aanraden. Echter zullen Oostenrijk en Sardinië eene verdedigende houding blijven aannemen en, dank zij aan de zamenwerking van al de groote Mogendheden, zal men er althans in slagen eene botsing uit te stellen, ja die misschien geheel voor te komen. Voortaan zal de Regering zich evenmin op werkdadige wijze in de Italiaansche beweging mengen, ten ware die beweging eene uitbreiding verkreeg welke eene feitelijke interventie noodzakelijk zou maken, en met name dat zij zich niet tot het gebied van den Duitschen Bond uitstrekke.

BERLIJN 7 Februarij.

Heden zijn de discussien in de Kamer van Afgevaardigden over het adres van antwoord voortgezet. Op de zinsnede betreffende Duitschlands eenheid, had de heer Stavenhagen een amendement voorgesteld, volgens hetwelk Duitschlands eenheid eerst dan bereikt kan worden, wanneer Pruissen aan het hoofd van Duitschland geplaatst wordt. De heer von Schleinitz verklaarde nopens dit punt het volgende:

Eene krachtdadige vereeniging der nationale krachten naar buiten en eene verdere ontwikkeling der Bondsinstellingen zijn zeer wenschelijk. Achting voor de regten van allen, eene overeenstemming uit vrije beweging, geen dwang, ziedaar wat de Regering voorop zet. Maar er bestaat een groot verschil van inzigt over de wijze, hoe deze zaak het best beslist kan worden, en daar er zich nu op vele plaatsen een groote tegenzin heeft geopenbaard, om die zaak in Pruissischen zin te beslissen, zoo zou door aanneming van genoemd amendement die tegenzin slechts nieuw voedsel erlangen. Het tegenwoordig tijdstip is niet geschikt voor vêr reikende hervormingsplannen. Waar eendragt noodzakelijk is, moet men geen tweedragt zaaijen.

Verder zeide de Minister, dat wanneer hij ook geen gevaar mogt zien in het amendement, dan nog de aanneming niet wenschelijk is.

De heer Stavenhagen heeft hierop zijn amendement ingetrokken. De heer Overbeek heeft het daarop tot het zijne gemaakt; het werd echter verworpen met 261 stemmen tegen 41.

FRANKFORT 7 Februarij.

In de heden gehouden zitting van den Bondsdag is het voorstel, vervat in het rapport van het committé betreffende de zaak van Holstein, aangenomen.

De afgevaardigde van Holstein bestreed de bevoegdheid van den Bond tot het nemen van zoodanige maatregelen, als door het committé waren voorgesteld. Voor het overige verklaarde hij dat zijne Regering hare regten zich bleef voorbehouden.

TURIJN 7 Februarij.

Uit het kamp van Gaëta wordt gemeld, dat in de laatste 36 uren, ten gevolge van het vuur der belegeraars, drie kruidmagazijnen in de vesting in de lucht gesprongen zijn, waardoor een der wallen geheel verwoest is. Door de belegerden was eene schorsing der vijandelijkheden voor den tijd van 48 uren voorgeslagen, ten einde de dooden te kunnen begraven; de generaal Cialdini had daarin bewilligd, en ook onderscheiden benoodigdheden voor de gekwetsten naar de vesting gezonden.

ROME 6 Februarij.

Berigten uit Gaëta van 4 dezer melden, dat de Sardinische batterijen te vergeefs op de buskruidmagazijnen in de vesting blijven vuren. Het Sardinische eskader bleef bijna werkeloos en vuurde alleen des nachts nu en dan; de schoten vielen echter in het water. De bezetting is met een uitmuntenden geest bezield en hield op straat maskerade optogten.

LONDEN 7 Februarij.

Koffij gezocht. — Thee. In veiling 6198 van de 17,795 k. verk. — Suiker met goeden handel. — IJzer 49/3. — Talk 59/6. — Hennep. Pet. Rein 32.4, Riga Rein 32.4. — Oliën. Raap- 38, Patent- 40, Lijn- 28.3. — Lijnzaad Zw. Zee 52/. — Ter Veemarkt waren heden 920 Runderen, 139 Kalveren, 3850 Schapen en 140 Varkens; beste Runderen golden 5/ en Schapen 5/6.

LIVERPOOL 7 Februarij.

Katoen. 7000 b. werden heden verkocht tot ⅛ d. lagere prijzen.

BERLIJN 7 Februarij.

Rogge. Febr. 50¼, Voorj. 48½, April/Mei 48⅜. — Olie. Febr. 11⁷/₁₂, Voorj. 11⅝, April/Mei 11¹¹/₂₄.

PARIJS 7 Februarij.

Frankrijk 3 pc. 68.30; dito 4½ pc. 97.80. Cred. Mob. 712. Spanje 1¾ pc. 40⅛; dito 3 pc. 46½.

LONDEN 7 Februarij.

De 3 pc. Geconsolideerden 92⅛. Rusl. 4½ pc. 91½. Spanje 1¾ pc. 40⅜; dito Cert. 6; dito Amort. 18. Portug. 3 pc. 45½. Mexico 3 pc. 23¼. Gren. Uitg. 5⅜. Venez. 4½ pc. 21.

WEENEN 7 Februarij.

Oostenr. Metall. 5 pc. 64; dito Nationale 5 pc. 76.40. Wissel op Londen 149.40.

FRANKFORT 7 Februarij.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 40½; dito Nation. 5 pc. 49. Spanje 1¾ pc. 40¼; dito 3 pc. 46¼.

ANTWERPEN 7 Februarij.

Oostenr. Metall. 5 pc. 42⅜; dito Nation. 5 pc. 49½.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 7 Februarij.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Hulde doende aan de weldadigheid onzer beminde landgenooten, die zich reeds op zoo waardige en voor ons zoo verblijdende wijze heeft geopenbaard ter leniging der oogenblikkelijke behoeften, ontstaan door den watersnood in den *Bommelerwaard* en in eenige gedeelten van *Noordbrabant*, en dankbaar erkennende hetgeen ook van buiten 's lands tot die leniging is bijgedragen, werd ons hart op nieuw verslagen door de zoo aanzienlijke uitbreiding van de ramp, ontstaan door de dijkbreuk in de landen tusschen *Maas* en *Waal*.

Willende voldoen aan de ons kenbaar geworden begeerte van velen, en vertrouwende, dat het volk van Nederland, dat niet moede wordt wel te doen, ten volle bereid zal worden bevonden om, waar meer dan eenmaal werd geslagen, ook meer dan eenmaal krachtdadige hulp te verleenen, en om dus, ook op Onze roepstem, bij al wat het reeds deed, nieuwe offers der liefde te voegen, niet slechts om, wáár die vereischt zal worden, in den dadelijken nood te voorzien; maar ook en vooral om zooveel duizende landgenooten, die hun vee en meer of min schamele bezittingen aan het geweld der wateren en van het ijs ten prooi moesten laten, na het doorstaan van schier onbeschrijfelijke jammer en ellende, zooveel doenlijk in hunnen vroegeren toestand te helpen terugbrengen.

Gezien het rapport van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 4 Februarij 1861, litt. W, 7de afd.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

1.º Er zal op *Dingsdag den negentienden Februarij aanstaande*, eene algemeene collecte aan de huizen der ingezetenen door het geheele Rijk worden gedaan.

2.º Onze Commissarissen in de onderscheidene provincien zullen onverwijld de noodige maatregelen nemen opdat die collecte in elke gemeente hunner provincie, door de zorg der besturen, geschiede op zoodanige wijze, als naar hun oordeel de genoegzaamheid tot milde bijdrage het meest kan bevorderen.

3.º De opbrengst in elke gemeente zal door haar bestuur ten spoedigste worden overgemaakt aan onzen Commissaris in de provincie, die het bedrag ter kennis van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken zal brengen.

4.º Onze Minister voornoemd zal, onder onze nadere goedkeuring, zoodra de vereischte inlichtingen zullen zijn ontvangen, het aandeel bepalen, dat aan elke der door den watersnood getroffen provincien in de opbrengst der collecte zal worden toegekend.

5.º In elke provincie zal de verdeeling van dat aandeel tusschen de noodlijdenden wie het onbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften, geschieden door de zorg der Gedeputeerde Staten, met overleg en bijstand der gemeentebesturen.

6.º Van de verdeeling tusschen de provincien en tusschen de gemeenten zal later, onder het beleid van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, eene algemeene openbare rekenschap worden gedaan.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo den 6 Februarij 1861.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

S. van Heemstra.

Ter uitvoering van het vorenstaand Koninklijk besluit, dat heden avond door de Staats-Courant wordt medegedeeld, is door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan 's Konings Commissarissen in de onderscheidene provincien, onder anderen, opgedragen alles te verrigten wat strekken kan tot bevordering, dat 's Konings roepstem, ook na al hetgeen het Nederlandsche Volk reeds deed en waaraan zijn Vorst openlijk hulde brengt, nieuwe milde vruchten op-

levere, terwijl zeker dat Volk op geene voor 's Konings hart meer welgevallige wijze zal kunnen doen blijken van zijne hulde aan het menschlievend voorbeeld van den Vorst, dan door Hoogstdeszelfs geboortefeest op te luisteren door eene nieuwe ruime uitoefening van weldadigheid.

De heden alhier onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 32 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren de Bruyn, van der Looy en van der Wens.

Na de opening der zitting rigtte de heer Burgemeester zich in dezer voege tot de Vergadering:

„*Mijnheeren!*

„Alvorens tot de voor dezen dag bepaalde werkzaamheden over te gaan, wensch ik het zeer groot en smartelijk verlies in herinnering te brengen dat ons heeft getroffen door den dood van ons waardig en hoog geacht medelid mr. Adam Schadee, sedert 1845 wethouder dezer stad, die, op den 30sten der vorige maand, aan zeer spoedig toenemend verval van krachten is overleden, en waarvan mij door mevrouw de weduwe kennis werd gegeven bij eene missive van den volgenden inhoud."

Nadat nu deze missive door den heer Secretaris was voorgelezen, vervolgde de Voorzitter dus:

„Algemeen geacht bij allen die het voorregt hadden hem te kennen, wist de heer Schadee zich door zijne innemende bereidvaardigheid om ieder die bij hem raad zocht behulpzaam te zijn, de genegenheid van allen in ruime mate te verwerven en verdiende die in alle opzigten.

„Niet alleen zijne weduwe en kinderen beweenen dien braven echtgenoot en zorgvuldigen vader, maar bij alle standen der burgerij en in alle betrekkingen die hij bekleedde en ook inzonderheid door mij, die gedurende bijna zestien jaren zijne welwillende en getrouwe ondersteuning zoo ruimschoots mogt ondervinden, wordt zijn verscheiden diep en innig betreurd, en voorzeker ook bij ieder uwer die langer of korter tijd hem als medelid leerde achten en waarderen, zoowel om zijnen aangenamen omgang als vooral om zijnen onvermoeiden ijver in de behartiging van de belangen der gemeente, waaraan hij eerst als Raadslid en nu bijna zestien jaren als Wethouder een groot gedeelte van zijnen tijd toewijdde en zijne veelomvattende kennis en bekwaamheid ten beste voor de belangen der burgerij aanwendde; — ja, Mijnheeren, die ijver bleef tot aan de laatste dagen van zijn leven onverflaauwd, even als zijne hartelijke belangstelling in alles wat den bloei der gemeente konde bevorderen.

„Teregt dan ook zal het verlies van zulk een man zich zeer lang, bij deze Vergadering niet alleen, maar ook bij het collegie van dagelijksch bestuur, waarin hij zoo onvermoeid werkzaam was, doen gevoelen, en mag de naam van Adam Schadee met onuitwischbare letteren in de jaarboeken der gemeente worden vermeld, even als zijne nagedachtenis bij ons in eere zal gehouden worden.

„Ik stel u voor, van die gevoelens, namens de Vergadering, in een brief van rouwbeklag aan mevrouw de weduwe te doen blijken."

De Vergadering gaf blijk in te stemmen met het door den Voorzitter gesprokene.

Vervolgens werden de notulen der vorige vergadering gelezen en zonder aanmerkingen goedgekeurd.

Daarop deelde de Voorzitter mede, dat de volgende stukken ingekomen waren:

1°, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op het Raadsbesluit nopens de verhuring van het Geregtsgebouw, alsmede op het Raadsbesluit tot aankoop van gronden voor de som van *f* 14,000 van mevr. Thooft. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, een verzoek om pensioen van iemand, die twintig jaren lang als lantaarnopsteker in dienst der gemeente is werkzaam geweest, doch wiens betrekking ten gevolge der gaz-verlichting vervalt. — Op voorstel van Burgemeester en Wethouders werd besloten den adressant een pensioen van *f* 50 toe te leggen.

3°, een verzoek tot het doen eener overschrijving van eene recognitie van een pand aan de oostzijde van de Baan. — Werd bepaald op de gebruikelijke wijze aan het verzoek te voldoen.

4°, berigt van den heer mr. J. J. de Berset, dat hij de benoeming aanneemt tot lid der Plaatselijke Schoolcommissie. — Voor kennisgeving aangenomen.

5°, van het bestuur der afdeeling Rotterdam van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst eene uitnoodiging tot bijwoning van het examen en de prijsuitdeeling der Muzijkschool. — Voor kennisgeving aangenomen, zijnde aan deze uitnoodiging reeds gevolg gegeven.

6°, van het bestuur der Rotterdamsche Vereeniging voor gymnastie- en zwemscholen eene uitnoodiging tot bijwoning van het examen op 16, 18 en 19 dezer. — Verschillende leden betoonden zich bereid van die uitnoodiging gebruik te maken.

7°, verschillende reclames tegen den aanslag in de directe plaatselijke belasting. — De Vergadering vereenigde zich met het daaromtrent door Burgemeester en Wethouders uitgebragt prae-advies.

8°, mededeeling van Burgemeester en Wethouders dat na de opheffing van het pakschuitenveer op 's Gravenhage de schippers met den commissaris eene vereeniging gevormd hebben tot voortzetting van de vaart op de gebruikelijke wijze, waarvoor zij in huur wenschten te bekomen het commissarishuisje met bijbehooren aan het Haagscheveer. — Op voorstel van Burgemeester en Wethouders werd besloten een en ander in gebruik te geven voor *f* 82 's jaars.

9°, van Burgemeester en Wethouders een tweeledig voorstel nopens de Maasbleek bij het Park, strekkende 1°, om die bleekerij tot wederopzeggens toe te verhuren voor *f* 875 's jaars, en 2°, om het Park van de zijde der bleekerij ook accessibel te maken en daartoe achter de Officieren-Societeit om een rij- en voetpad te maken, waarvan de kosten ongeveer *f* 700 zouden beloopen. — Met beide voorstellen vereenigde de Vergadering zich bij acclamatie.

10°, van het bestuur der Vereeniging de Harmonie aanzoek om met de gemeente eene ruiling van grond langs het waterproject te bewerkstelligen, ten einde villa's in de nabijheid van den Binnenweg aan te leggen. — Ter visie gelegd met een rapport daaromtrent van Burgemeester en Wethouders, waarbij werd voorgesteld op eenige voorwaarden tot de verlangde ruiling van grond over te gaan.

11°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om, ingevolge het vroeger bepaalde, ten gevolge der demping de pachtsom van het vischwater in den Singel van *f* 10 op *f* 8 te verminderen. — Goedgekeurd.

12°, van het bestuur der Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw een verzoek om eene geldelijke toelage tot het uitloven van medailles voor de in de maand maart alhier te houden tentoonstelling. — Op voorstel van Burgemeester en Wethouders werd besloten voor het gezegde doel gelijke som als ten vorigen jare toe te staan.

13°, van de betrokken commissie eene voordragt van drie personen voor de benoeming van een hulponderwijzer voor de school in de Leeuwelaan. — Ter visie gelegd.

En 14°, van de commissie voor het burgerlijk Armbestuur instructien voor verschillende onderdeelen dier administratie. — Ter visie van de leden gelegd.

Na de mededeeling der ingekomen stukken stelde de Voorzitter voor, uit hoofde van het overlijden van den heer Schadee, over te gaan tot de benoeming van een ambtenaar van den burgerlijken stand, waartoe besloten werd. Bij stemming werd de heer J. van Vollenhoven daarop met groote meerderheid van stemmen daartoe benoemd.

Aan de orde was daarna het benoemen van een hulponderwijzer voor de jongensschool der 3de klasse in de Karresteeg en werd daartoe met groote meerderheid van stemmen benoemd de heer Ringlever.

Het voorstel omtrent het afstaan van gronden aan den Beugeldijkschen weg aan den heer H. Weymans Ligtenberg gaf geene aanleiding tot discussie en werd bij acclamatie goedgekeurd.

De Voorzitter deelde daarna mede, even vóór den aanvang der Raadszitting een adres te hebben ontvangen naar aanleiding der voorgedragen ontwerp-verordening op het onderhoud van openbare wegen of straten en op het rein houden van openbaar water, waarvan de eigendom behoort aan de eigenaars der belendende gebouwen of erven. Het adres was van verschillende grondeigenaren en ingezetenen, die hunne bezwaren in het midden bragten tegen genoemde verordening. Zij twijfelen of de verordening wel op hen als eigenaars van gronden in de polderstad slaat, daar de lanen hun bijzonder eigendom zijn, waarvan zij het gebruik slechts toelaten. Wordt daarbij echter op hun eigendom gedoeld, dan zien zij daarin eene inbreuk op hun eigendomsregt als laaneigenaars. Zij voorzien vele moeijelijkheden van de toepassing der verordening en verzoeken deze niet aan te nemen, maar liever de toevlugt te nemen tot de onteigeningswet.

Uit hoofde van het inkomen van dit adres sloeg de Voorzitter voor, het adres te renvoijeeren aan de commissie voor de strafverordeningen en de beraadslagingen over de concept-verordening nog uit te stellen, waartoe werd besloten.

De Voorzitter sloot daarop de zitting.

Door heeren leden van de Manège aan den Coolsingel alhier, onder directie van den heer P. J. Giebels, werd heden avond een fraai carroussel gegeven. Elke manoeuvre werd met eene juistheid uitgevoerd, die zoowel van de geoefendheid der rijders als van de bekwaamheid van den onderwijzer getuigde. Aan allen vielen dan ook wel verdiende blijken van goedkeuring ruim ten deel, en wij zijn zeker dat het vrij talrijk gezelschap heeren en dames daar een genoegelijken avond gesleten heeft. — Met genoegen verneemt men dat heeren leden dezer Manège, ten voordeele van de slagtoffers van de overstroomingen, in de volgende week een luisterrijk carroussel zullen geven; wij vertrouwen dat eene talrijke opkomst die menschlievende poging zal bekroonen.

Telegrafische berigten nopens den waterstand der rivieren, op heden den 7 februarij.

Rijnhoogte te Keulen 8 voet 11 duim rijnl. Temperatuur der lucht 41° F., van het water 37° F.

Te Tiel is vóór de stad open water; meer benedenwaarts het ijs nog vast. De verzinkingen te Deest, te Druten en te Leeuwen zijn behouden.

Te Bommel is het ijs afwisselend vast en in beweging. In de stad begint zich de last van het kwelwater weder te doen gevoelen.

Ten een ure namiddag aanhoudende beweging in het ijs van beneden Tiel tot Dalem; het ijs is zeer verzwakt en laat veel water door.

De ijsverstopping te Hardinxveld is heden opgeruimd, en het water aldaar ruim 1 el gevallen.

De Boven-, de Beneden- en de Nieuwe Merwede, zoo mede de Noord en de Dordsche Kil zijn open.

Te Dordrecht was gisteren (6 februarij) 's avonds ten 6 ure, de rivier vol drijfijs en sterke stroom.

Te Amerongen, aan de Spees en te Wageningen is het ijs gisteren doorgedreven. Vermoedelijk is het ook in den Roodvoet opgeruimd.

Te Grave is het ijs in de Maas, den 5 dezer, des nachts, in beweging geraakt; na zich afwisselend weder te hebben vastgezet, dreef het ten 3 ure langzaam door.

Een telegram uit Zalt-Bommel van heden middag ten twaalf ure meldt ons:

„Het ijs vast en het water vallende. Boven de stad is een open vak. De passage is kostbaar en bijna onmogelijk.

„De toestand is overigens onveranderd. Alles is wel, behalve de dijken die slap worden door den langdurigen waterstand."

Op geheel den Gelderschen IJssel is heden open rivier en het water vallende.

Aan een nader rapport van den ingenieur Waldorp, den 5 dezer van den Kinderdijk afgezonden, worden de volgende bijzonderheden ontleend:

„Nadat wij gisteren middag ten half vijf ure de ankers, kettingen en steenkolen uit de ligters hadden overgenomen, zijn wij met den meesten spoed de Lek afgevaren. Het werd hoog tijd, want op de ondiepe plaatsen boven Schoonhoven raakten wij met de diepgaande boot telkens den grond. Ten 7 ure kwamen wij hier aan. Heden morgen ten 10 ure was alles aan de boot hersteld en konden wij weder vertrekken. De Noord zat glad digt, van de scheepswerf van den heer C. Smit tot aan de Merwede te Dordrecht, met uitzondering van een klein wak. De boot sloeg die 5000 ellen met kracht er door heen. Ten einde zekerheid te hebben, dat het ijs zich niet op nieuw in de Noord zou vangen, keerden wij terug en braken er op nieuw door. Wij verloren weder eene schoep, vernieuwden die, en voeren toen op nieuw door de Noord, en wel dit maal tot Dordrecht.

„Aldaar zat het ijs benedenwaarts vast, en werd in het Zwijndrechtsche veer met schietschouwen gepasseerd. Bovenwaarts zat het ijs onbewegelijk van het Papendrechtsche veer af tot zoo ver wij konden waarnemen.

„Wij hebben toen de proef genomen om het ijs op de Merwede op te breken, en te zien of niet daardoor meer water en stroom op de Noord kon gebragt worden, ten einde het daar opgebroken ijs af te voeren. Wij slaagden daarin en hebben de ijsbezetting over 2200 a 2500 el geheel opgebroken. Het opgebroken ijs dreef de Noord in, maar bleef er ten laatste in hangen.

„De toestand is dus deze. Mallegat en Krabbe digt, Oude Maas digt, en Noord ongeschikt tot afvoer. Om echter de zaak daarvoor op te geven, hadden wij reeds te veel gedaan. Vóór den stroom ijs op te breken is onmogelijk zonder er alles aan te wagen. Wij hebben daarom den laatsten en nog eenigen weg gekozen, om met de stoomboot over Hellevoet naar Willemsdorp te varen en dan tegen stroom op de Kil op te breken, alsmede het Mallegat, de Krabbe en, zoo veel het kan, de ijsbezetting tot aan het Zwijndrechtsche veer.

„De stoomboot kan ten 1½ ure namiddag te Willemsdorp zijn. Gelukt deze manoeuvre, dan komen de benedengaten open en kunnen wij het ijs in de Merwede verder op gerust aantasten. Gelukt het niet, dan kan er met de beschikbare middelen niet meer gedaan worden.

„Er kan geen lof genoeg worden toegezwaaid aan de krachtige volharding der heeren de Boer, Batenburg en Halfweg, van wie het plan is uitgegaan, en waarvan de beide laatstgenoemden benevens de heer P. Smit den togt van het begin af hebben medegemaakt. Ook aan de manschap der boot komt voor hare ijverige pligtsbetrachting alle lof toe."

De stoomboot Brouwershaven heeft gisteren het ijs in de Kil en het Mallegat opgeruimd en is daarop naar Hardinxveld doorgestoomd. Heden morgen is de boot ten half tien ure te Gorinchem aangekomen en doorgestoomd naar de ijsbezetting te Vuren; volgens berigt van heden namiddag 2 ure, is zij na eenig ijs te hebben opgeruimd daarin vastgeraakt, doch spoedig los geweest en ging goed vooruit.

In de Arnhemsche Courant leest men onder dagteekening van heden 7 dezer:

„Door de doorbraak bij Leeuwen stroomde het water Maas en Waal nog sterk binnen en sleepte nog eenig zoomijs mede. De Maasdijken te Alphen en Maasbommel liepen nog steeds over. Bij Ochten was men er in geslaagd verdere verzinkingen van den dijk tegen te gaan.

„Uit Nederasselt zijn 30, uit Balgoy circa 50 personen, op uitnoodiging der commissie te Grave, derwaarts vertrokken, om aldaar te worden verpleegd en gehuisvest. Dingsdag avond was te Overasselt het vloedwater in de laatste 33 uren een halve el gevallen. Enkele huisgezinnen konden dientengevolge aldaar hunne woningen weder betrekken. Degenen die op bovenkamers en zolders eene schuilplaats gezocht hebben, werden geregeld met schuiten van het noodigste voorzien. Men verkeerde in Overasselt nu minder in zorg, vermits het ijs in de Maas, op de hoogte dier gemeente, dingsdag nacht is opgeruimd. Hoewel de nood aldaar, door het vertrek van een aantal behoeftigen naar Grave, voor het oogenblik niet dringend is, ziet men met zorg de toekomst te gemoet, daar, door het spoedig oploopen van het water, eene massa levensvoorraad is verloren gegaan en vele ingezetenen hunne woningen geheel of gedeeltelijk ingestort zullen terugvinden. Van Overasselt werden maandag nog schuiten naar Wijchen gezonden om menschen en vee te redden.

„Volgens berigten uit Appeltern van eergisteren had het vloedwater aldaar dezelfde hoogte bereikt als bij den geduchten watervloed van 1799.

„Uit Alphen werden zondag en maandag 350 menschen naar Lith overgebragt. Ongeveer 100 personen vertrokken uit Appeltern en Alforst naar Megen, terwijl dingsdag 40 mannen, vrouwen en kinderen uit Maasbommel te Appeltern aankwamen en naar Nijmegen werden overgebragt. Uit Horssen zouden dingsdag 70 menschen, en den volgenden dag een gelijk aantal naar Megen en Ravestein worden vervoerd.

„Te Horssen is veel vee verdronken. Te Batenburg was de nood nog zeer groot. Men had er nog geene andere levensmiddelen ontvangen dan het weinige dat uit Appeltern gezonden werd.

„Bij Appeltern was het ijs in de Maas nog vast bij een hoogen waterstand. Het vloedwater was daarentegen ongeveer 30 duim gevallen. Den dijk aldaar ziet men geheel overdekt met varkensschotten en noodstallen voor het vee. De R. K. kerk staat vol vee; de kerk der protestanten is onder water. Te Maasbommel is de toestand nagenoeg dezelfde als te Appeltern.

„De vrij hevige wind, die dingsdag woei, heeft, zoo als men vreesde, het onheil nog vergroot. Te Horssen en Maasbommel o. a. vielen daardoor een aantal huizen in.

„Het geweld van den stroom bij de doorbraak van Leeuwen was zoo geweldig, dat eene rij huizen, 100 el daarvan verwijderd, geheel werd weggespoeld.

„Men kan zich een denkbeeld vormen van die ontzettende kracht, wanneer men verneemt dat het water met een verval van 5 Ned. el door de breuk van den dijk in den polder stortte.

„Een oud man had zich met 6 kinderen op het dak eener woning gered, en weinige minuten later, vóór men nog eene poging tot redding kon doen, zag men het huis ineenstorten en allen in de golven verdwijnen. — Eene moeder had haar jongste en oudste kind op korten afstand van zich zien verdrinken en eerst een dag later kon men hare vier overige kinderen van eene ijsschol redden.

„Zondag vond men een meisje bijna stervend op een hoop hooi, die sedert een paar dagen had rondgedreven.

„Nog steeds is men nacht en dag bezig menschen en vee met schuiten op het drooge te brengen.

„De ellende in Maas en Waal is, volgens de verklaring van geloofwaardige ooggetuigen, veel grooter dan zij in den Bommelerwaard is geweest."

Aan een particulieren brief uit Driel ontleent de Arnhemsche Courant het volgende:

„Het ijs is hier voorbij, het water valt sterk, boven is alles opgeruimd; wij hebben hier dus geen gevaar meer te vreezen. Gisteren kon ik de lust niet weêrstaan, om mij persoonlijk van de noodlottige doorbraken bij Leeuwen te gaan overtuigen. Wij reden van hier naar Doodewaard, en begaven ons van daar over het Drutensche veer naar Leeuwen. Anderhalf uur lang wandelden wij door slijk, modder en ijsbergen over en langs noodkeeringen en bereikten eindelijk de plaats van de doorbraak. Het was een ontzettend gezigt. Kort na elkander is de dijk op twee plaatsen doorgebroken. De grootste breuk is ongeveer 300 ellen lang. Als een eiland of rots staat een klein stukje dijk tusschen de beide gaten, terwijl aan weêrszijden het water zich met ontzettend geweld in de diepte stort. Majestueus is het gezigt; zoodra men aan den dijk komt, ziet men niets dan een zee van water, waar tusschen men huizen ziet tot de daken in het water; hooibergen halverwege bedolven; drijvende voorwerpen van allerlei aard; massa's menschen op den dijk; vee, paarden, varkens, geiten, huisraad, alles verward door elkaar en soms hier en daar halverwege in het water; vrouwen met zuigelingen en ouden, die elkander voor 't eerst sedert het begin van de ramp terugzien en schreijend elkander omarmen; anderen hoort men troosten en zeggen: „laat ons niet klagen, wij behielden God dank het leven nog!" Ja, ontzettend is het gezigt! het is om een steenen hart te vermurwen; en wat moet daar van worden, als over eenige dagen die huizen voor 't meerendeel zullen instorten; koude en regen welligt bij de vele behoeften die arme armen zal overvallen en het vee geen voedsel meer zal hebben, daar het meest in of onder het water bedolven is. Wij kwamen nog over eene plaats in den dijk, waar een groot gedeelte van weg was gespoeld en eenige scheuren duidelijk deden zien, dat hier binnen eenige uren weer eene doorbraak zou volgen. Met angst gingen wij daarover, daar misschien eenige oogenblikken later ons de terugweg zou afgesneden zijn, doch gelukkig keerden wij terug, maar toch hoorde ik zoo straks dat die vrees bewaarheid is en de dijk aldaar om 5 ure dezen morgen andermaal is bezweken. Wie weet hoeveel menschen daarbij zijn omgekomen en hoeveel huizen weggesleept zijn!

Gisteren middag kwamen er van de 35 toen nog vermisten weder vier aan wal, zoodat er nog 31 vermisten overbleven; een huis was er nog waarop man, vrouw en 6 kinderen waren, die niet konden gered worden door het ijs dat zich daarvoor geplaatst had. Verdronken vee heb ik niet gezien, slechts een varken, maar toch moet het getal verbazend groot wezen. Hoe hoog Druten ook ligt, er is geen huis, uitgezonderd de pastorie, dat niet in het water staat. Te Wamel moet het ook ontzettend wezen; bij den heer D. is een boer met zijne vrouw aangekomen, die er warmpjes in hebben gezeten, doch nu alles, alles hebben verloren en niets meer over hebben dan de kleeren aan het lijf; 41 stuks vee en circa 12 paarden met huis en inboedel verdwenen in de golven.

Verscheidene schepen zijn met de doorbraken weggespoeld en gezonken, ook nog een met hooi geladen. Gedurig ziet men schuiten en aken aan den dijk komen met vee, paarden, varkens, huisraad en misschien menschen, want die hebben wij nog niet zien aankomen. Een man is op een stuk dak weg geslingerd en aan den Maasdijk nog levend aangespoeld; een kind van vier weken werd anderhalven dag na de doorbraak op een schol ijs gevonden, gewikkeld in een deken. De moeder kreeg het nog levend terug — waartoe nog meer van al die ellende!? 't Is ontzettend, en wat zal het gevolg er van wezen bij zoo veel kommer op andere plaatsen ontstaan, men zou haast vragen: „waartoe zoo veel leed!""

Aan een particulieren brief uit Oijen (N.-Brabant) aan de Maas, ontleent hetzelfde blad:

„Van donderdag op vrijdag nacht werd er geschoten te Tiel. Al spoedig liep het gerucht dat het te Leeuwen door was. Vrijdag morgen hoorden wij een vreeselijk geruisch in de verte. Des namiddags stond reeds alles aan de overzijde onder water. Het geroep van menschen en beesten te Maas-Bommel en Alphen was hartverscheurend; het water klom al hooger en hooger, en wij konden van wege het ijs geen hulp gaan bieden. De dijk was aan gene zijde het eenige toevlugtsoord, en het was te vreezen dat het over den dijk in de Maas zou komen, daar de Waaldijken zooveel hooger zijn dan die van de Maas. Zaturdag stond het water aan de overzijde een paar voet beneden den kruin der dijken. Alle huizen in het veld stonden tot het dak toe onder water. Daardoor zijn wel 18 dorpen totaal overstroomd. 't Is vreeselijk. Men weet reeds van 30 menschen die verdronken zijn, maar het aantal moet nog grooter zijn. Te Maas-Bommel is er een opgevischt, die, daar het kerkhof onder water staat, gisteren hier is overgebragt en begraven. Gisteren onder kerktijd wies het water tot aan den kruin aan de overzijde. Bij den doctor stroomt het door den gang. Menschen en vee wisten zich niet meer te bergen. Gisteren namiddag is Koos Rau met nog eenige anderen over geweest. Het moet vreeselijk zijn. Toen begonnen de huizen, aan de helling van den dijk gebouwd, te Alphen, waar het zooveel lager is, met menigte in te storten, zoodat de menschen niet langer veilig waren. Tegen den middag ging het over den dijk heen en de Maas. Het was een donderend geraas, waarvan gij u naauwelijks een denkbeeld maken kunt. 't Was om bang te worden. De menschen te Alphen en het vee rond in het water; men wierp al wat men had op den dijk en bewaarde het niet meer. Men moest aan eigen behoud gaan denken. In dien nood, bij 't aanbreken van de duisternis, die het gevaar grooter maakte, is men van Lith, Lithoijen, Ooijen en Megen met bootjes de Maas overgestoken, om de menschen herwaarts te halen. De school is vol met Alphensche menschen, ook bij den Burgemeester zijn er. En toen men met de geredden afvoer, hadden de anderen geen geduld en die kwamen op het ijs achterna, wat, hoe is het mogelijk? zonder ongelukken afliep.

„Wij, wij slapen met de kousen aan, de kleêren in gereedheid, het licht aan, de boomen van de deur, de lantaarnen in orde, omdat, als er iets komt, wij gereed zouden zijn. Des avonds, vóór dat wij naar bed gaan, ga ik eerst naar den dijk. Het is hier gisteren fameus gewassen door het overloopen van den Maas-Bommelschen en Alphenschen dijk. Daar het gisteren avond stil stond, vreesde men dat er hier of daar weer eene doorbraak had plaats gehad, daar wij ook in de verte de klokken hadden hooren luiden. Het staat nu hier een paar voet onder den kruin van den dijk. Gaat het aan 't kruijen of komt er een ijsdam, dan zal het wel weer wassen. Maar wij leven bij den dag en loopen niet vooruit. Ons lot is in wijze handen en wij zijn vol vertrouwen.

„Maar die arme, arme menschen aan gene zijde. Zoo ver men ziet is het water. Straks ga ik naar de school en zal zien of er oogenblikkelijke behoeften zijn, dan zal ik het geld, dat ik heb, daartoe besteden. De menschen slapen hier in 't geheel niet, maar zijn den ganschen nacht op.

„Gijl. zult meer van de doorbraak weten dan wij. G. F. is met eenige anderen ook derwaarts geweest, maar heeft, van wege de bergen ijs in het overstroomde land, er niet geheel naar toe kunnen komen. Een man, vrouw en 6 kinderen zijn ook verdronken. De veerman aan de Schans heeft er drie gered, die op eene hooischelp kwamen aandrijven, daaronder een krankzinnig meisje. 33000 bunders zijn overstroomd, daar is het gebeurde in den Bommelerwaard niets bij. Er is reeds zóó veel gegeven. Maar de liefdadigheid is groot. Ik zou zóó gaarne weten hoe men het te Wamel en die andere plaatsen had. Verbeeldt u de hoogte van een dijk alles onder water! 't heeft geen uitweg. Bij ons kan dit nooit zoo erg komen, daar het hier een goeden uitweg heeft naar 's Bosch.

„De dagen zijn nog niets, maar de nachten. Dat is treurig, nog meer allermeest voor de menschen, die werkelijk in nood zijn.

„Wat hadden wij menschen te hulp kunnen zijn als de Maas maar open was geweest. Dan hadden wij reeds dadelijk menschen en vee over kunnen halen. Gisteren heeft men hier weer den ganschen dag op den dijk gewerkt."

Z. H. de Paus heeft, door tusschenkomst van Zijnen Nuntius, mgr. Vecchiotti, aan onzen Minister van Buitenlandsche Zaken doen ter hand stellen de aanzienlijke som van 10.000 francs, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood hier te Lande.

De collecte voor de noodlijdenden door den watersnood, te Benthuizen door ds. W. Mijsberg en den onderwijzer P. den Boumeester gehouden, heeft de voor die kleine gemeente aanzienlijke som van *f* 218.06½ opgebragt.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd tot adspir.-ingen. van den waterstaat en 's Lands burgerlijke openbare

fr. 65. Rood Silezisch Klaverzaad fr. 135. — PEPER. Tot onbekenden prijs zijn 148 b. zwarte ½ zwaar, voor exportatie afgedaan. — RIJST. Men meldt den verkoop van 100 tiersjes Carolina. — TERPENTIJN. Tot onveranderde prijzen zijn 90 v. loco afgedaan.

HAVRE 4 Februarij.

KATOEN met goede vraag tot vaste prijzen. Heden tot 3 ure zijn circa 1500 b. loco afgedaan, in de verhouding van de laatste notering en zelfs in sommige gevallen iets hooger. — KOFFIJ stil, doch door de berigten van Rio-Janeiro vast. — SUIKER. Havana gelijk aan n.° 12 Holl. fr. 34 entr., St. Domingo fr. 46 n.° 4 cons. — HUIDEN. B.-A. gezouten fr. 67.50. — POTASCH. Amerikaansche 1a loco fr. 39. — REUZEL. Amerikaansche fr. 76. — TARWE. Amerikaansche roode fr. 70 cons.

AVIGNON 3 Februarij.

MEEKRAP lusteloos. Wortelen rosé fr. 39 a 40, palud fr. 47 a 50. Gemalen zonder handel, SFFFR fr. 54 a 55, SFFFP fr. 62 a 63. Garancine wordt genoteerd fr. 260 a fr. 390, naar kwaliteit. Alcohol fr. 70, zonder fust. Buitenlandsche Meekrap schaarsch, Napels fr. 47½ a 48 voor 18/m. en fr. 49.50 voor 30/m.

HAMBURG 6 Februarij.

KOFFIJ zeer stil, in afwachting der nieuwe aanvoeren.— ZINK vast. — RAAPOLIE zonder handel, per Mei 21.12, per Oct. 25.8. — GRANEN. Tarwe in loco en op levering herwaarts iets vaster, bij eenigen handel; af buitenl. vast, zonder omzet. Rogge in loco stil; Russ. flaauw.

BRESLAU 2 Februarij.

KLAVERZAAD. In rood is in de laatste dagen veel omgegaan tot vooruitgaande prijzen. De aanvoeren van nieuw Zaad uit Galicië zijn niet groot, zoodat men eene nieuwe verhooging wacht. Wit moeijelijk te verkoopen, vooral middelbare en ordinaire soorten; puike soorten gaan langzaam van de hand. Men noteert: ord. rood 12 a 13 rth., middelb. 13½ a 14½ rth., mooi 15 a 16 rth., puik 16½ a 17½ rth.; ord. wit 9 a 11 rth., middelb. 12 a 15 rth., mooi middelb. 15½ a 16½ rth., puik 22 rth.

NEW-YORK 22 Januarij.

KATOEN. Middl. Upland 12 a 12½, met weinig handel. — KOFFIJ hooger. St. Domingo 11 13/16 a 11⅞ gedaan en thans op 12 gehouden. — SUIKER vast. — MEEL en GRANEN slap. — VRAGTEN vast. — WISSEL op Londen vast, 106½ voor Bankwissels.

NEW-ORLEANS 20 Januarij.

KATOEN vast. Verkoopen 9000 b. Middl. 11 a 11¼ c.

BALTIMORE 21 Januarij.

TABAK. De markt is stil door gebrek aan keuze. In de vorige week zijn slechts geinspecteerd 12 v. Maryland; Maryland onveranderd. Goede en betere soorten zijn gewild tot vorige prijzen, doch de markt is daarvan ontbloot, de factors hebben slechts ord. en gem. Tabak aan te bieden, waarvoor geene kooplust bestaat. Uit hoofde van het saisoen zal de aanvoer nog langen tijd gering blijven. Ohio. De voorraad bij factors bestaat uit ca. 1000 v. kleurige Tabak en Scraps. Houders presseren niet en vragen ruime prijzen; er zijn heden ca. 20 v. ord. en kleurig van 3 tot 8 c. verk. Kentucky stil. Verk. 80 v. tot geheimen prijs. In de noteering is geene verandering. — VRAGTEN 35/ per v. Maryland n. Holland. — KOERSEN flaauw. Amsterdam 60 d. zigt 40¼.

Advertentiën.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen waarden Behuwdvader en Vader, den Heer M. PIEPERS, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Mr. J. BAKKER.
A. J. BAKKER,
PIEPERS.

Mr. et Mme. RÉVILLE remercient pour les nombreuses marques de sympathie, qu'ils ont reçues à l'occasion de la mort de leur Père Mr. J. RÉVILLE, *Pasteur à Dieppe.*

Rotterdam, 7 Février 1861.

De bede der Hervormde Gemeente op het Eiland Urk.

De ellende onzer vele Armen en Kranken is zoo groot, dat het water tot over de lippen gestegen is. Op dit Eiland zijn leden onzer rijkgezegende Kerk martelaars der armoede, die leven door honger, gebrek en ziekte verscheurd, slechts een langdurige doodstrijd is. Kranken, met zakken gedekt, zijn zelfs op hunne legersteden niet tegen wind en regen beveiligd, en terwijl zij wegvloeijen van gebrek blijft hun slechts over om door karige aalmoezen hun half verteerd ligchaam aan den dood te betwisten.

Intusschen is onze Gemeente door de godsdienstige afscheiding tot 350 gesmolten en in dit jaar van gratie nog meer verachterd; onze Diaconie is zwaar gedrukt; de provinciale subsidie geheel onvoldoende, en wij hebben geen Godshuis of eenige Inrigting om armoede te keeren of te lenigen.

Broeders! zoo kan het niet langer! Onze armen bidden u, neen! God bidt u door hen, ontfermt u over dit verwaarloosde lid van het ligchaam van Christus!

Urk 7 Januarij 1861.

S. F. W. ROORDA VAN EYSINGA *Hulpprediker.*
J. ROOS, *Ouderling.*
S. R. DE VRIES, *Diaken.*
D. v. W. VAN REES, *Opzigter van den Waterstaat.*
J. H. HABERMEHL, *Genees-, Heel- en Verloskundige.*

Buiten de Onderteekenaars zullen uwe liefdegaven met dank ontvangen: E. CATS WOR, Consulent der Gemeente en Pred. te Enkhuizen; Ds. W. A. VAN MEURS, te Kampen; Ds. FEITH, te Beemster; Ds. F. W. B. VAN BELL, te Amsterdam; Ds. J. H. MARONIER, te Leiden; Ds. J. J. VAN DEN BROEK, te 's Hage; Ds. A. RÉVILLE, te Rotterdam; Ds. W. C. E. KOCH, te Doesburg; Ds. J. HOOYKAAS HERDERSCHEE, te Nijmegen; Ds. SLOTEMAKER, te Middelburg. Van alle gaven zal melding geschieden in de Haarl. Courant.

Vierde of Laatste Lezing,

ten behoeve der **School voor Havelooze Kinderen**, op WOENSDAG 13 FEBRUARIJ, des avond ten 8 ure, in de **Zaal** der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen.*

Spreker de Wel Eerw. Zeer Geleerde Heer **G. BARGER.**

Toegangbilletten zijn a **ƒ 1** te bekomen bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN.

Al degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of wel onder hunne berusting hebben, behoorende aan wijlen den Heer **FREDERIK JOHANNES ADRIANUS SCHARTEN**, in leven *Fabrijkant en Koopman*, gewoond hebbende en op den 30 Januarij 1861 overleden te Rotterdam, gelieven daarvan ten spoedigste **opgave, betaling of afgifte** te doen ten Kantore van de Notarissen *VAN DER HOEVEN en LORIÉ*, Beursplein, n.° 3, te Rotterdam.

VEREENIGING
VAN DEN
H. Vincentius van Paulo,
te ROTTERDAM.

De COMMISSIE voor de LOTERIJ ten behoeve van bovengemelde Vereeniging heeft de eer kennis te geven, dat zij, met goedkeuring van het Bestuur der Vereeniging en met wijziging der vroegere Annonce, heeft besloten om de **TENTOONSTELLING** der **VOORWERPEN**, voor de Loterij bestemd, van af ZONDAG 10 FEBRUARIJ e. k. tot en met ZONDAG 17 FEBRUARIJ, op de gewone uren (des Zondags van 11 tot 4, in de Week van 10 tot 4 ure), ter bezigtiging open te stellen, **geheel ten behoeve der Slagtoffers van den Watersnood.**

De Entrée blijft op 25 Cts. bepaald, terwijl er in het Locaal der Tentoonstelling eene **Bus** zal geplaatst worden, bestemd om Liefdegiften te verzamelen voor de ongelukkigen door den Watersnood.

De opbrengst daarvan zal aan de alhier bestaande Algemeene Commissie voor den Watersnood ter hand gesteld worden.

Dankbaar voor het talrijk bezoek, hetwelk de Tentoonstelling mogt ontvangen gedurende den tijd dat deze ten behoeve der Armen, welke de voormelde Vereeniging ondersteunt, was opengesteld, vertrouwt de Commissie, dat de poging om ook tot leniging der ellende onzer zwaar geteisterde Landgenooten te kunnen bijdragen, met gunstigen uitslag zal bekroond worden, en velen de aangebodene gelegenheid zullen willen gebruiken om de schoone Voorwerpen, hetzij voor de eerste maal, hetzij bij herhaling, te komen bezigtigen.

Namens de Commissie voor de Loterij,
G. C. D. VAN BOMMEL, *President.*
Rotterdam 7 Februarij 1861. A. K. J. VAN DER DRIFT, *Secretaris.*

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en HULL.
Voor Passagiers en Goederen.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL**, Kapit. R. M. SAWYER, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Zaturdag morgen.**

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

URBANUS-PILLEN.
BEREID VOLGENS HET ALOUDE EN ECHTE RECEPT, WAAROP MEN IN HET BIJZONDER ATTENT MAAKT,

zijn zeer nuttig in ongesteldheden der **Maag** en werken heilzaam op de **Spijsvertering**, zij zijn uitmuntend tegen de **Gal, Scherpte in het Bloed**, en **uitslag der Huid**, zij zijn **Zacht-Laxeerend** en **Slijm-afdrijvend.** Verzegelde Doozen van 37½, 75 en 150 Cent zijn verkrijgbaar te

Amsterdam, J. Alsteede, Drog., Heiligeweg, D, 321.	*Leyden*, T. Hooiberg.
Berg.-op-Zoom, D. Pouwels.	*Middelb.*, J. F. Stades, Apoth.
Breskens, D. van Male.	*Neuzen (Ter)*, Houtzager.
Delft, J. van Riel, Apotheker.	*Nijmegen*, Gebr. Swemmelaar.
Deventer, J. Muller.	*Oud-Beijerland*, v. d. Sijde.
Dordrecht, J. A. van de Ven.	*Overschie*, A. Hijmans.
Eindhoven, A. Beguin.	*Rosendaal*, M. v. Leeuwen.
Franeker, Wed. K. Drager.	*Rotterdam*, A. v. d. Toorn, Apoth. Weste Wagenstraat.
Geertruidenberg, A. Hansen.	*Schiedam*, D. Maltha, Drogist.
Goes, F. Clement.	*Sluis*, P. J. Evers.
Gorinchem, H. Boderij.	*Steenbergen*, J. v. d. Kar.
'sGravenhage, J. M. v. Renesse, Apoth., Boekhorststraat.	*Veen bij Heusd.*, Branderhorst.
Helmond, Erven Martin.	*Vlaardingen*, W. Pleijsier.
Hulst, Th. Annaert.	*Vlissingen*, Buchel.
Leeuwarden, Erven Beinsema.	*Zierikzee*, F. V. la Brand.

Openbare Verkooping
te SCHIEDAM,
VAN EENE
STALHOUDERIJ, Uitspanning en Koffijhuis,

met BOVENWONINGEN, PAARDENSTALLING, WAGENHUIS, grooten HOOIZOLDER, BERGPLAATS en KELDER onder het geheele Huis, met Ingang aan de Straat; alsmede **Twee HUIZEN**, met BOVENWONINGEN en **ERVEN**, te weten:

N.° 1. Een nieuw gebouwd **HUIS**, KOETSHUIS, PAARDENSTALLING en BOVENWONINGEN en **ERF**, staande en gelegen in Oud- en Nieuw-Mathenesse, in de onmiddellijke nabijheid der stad Schiedam, in de Wijkverdeeling bekend letter B, nommer 2, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der gemeente Oud- en Nieuw-Mathenesse voorkomende onder nommer 948, ter inhoudsgrootte van 2 Roeden en 10 Ellen.

Zijnde daarvan verhuurd het Koffijhuis, Koetshuis en Paardenstalling met de Woning boven het Koffijhuis voor *ƒ* 14 per week, en de Achterbovenwoning voor *ƒ* 2.25 per week, terwijl de Kelder en de Bergplaats zijn in gebruik bij den Eigenaar.

Hebbende dit Perceel Vrijdom van Grondbelasting tot het jaar 1866.

N.° 2. Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen in het Broersveld te Schiedam, wijk C, nommer 504, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger daarvan voorkomende onder sectie B, nommer 1487, ter inhoudsgrootte van 31 Ellen, en

N.° 3. Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen als het laatstgemelde, wijk C, nommer 505, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger daarvan voorkomende onder sectie B, nommer 1488, ter inhoudsgrootte van 42 Ellen.

De voorschreven Goederen zullen kunnen worden bezigtigd op Donderdag den 21sten Februarij 1861, van des voormiddags tien tot des namiddags twee ure, alsmede op den voormiddag van den dag der Veiling.

Na afzonderlijken Afslag van de Perceelen nommers 2 en 3, zullen deze beide Perceelen gecombineerd worden afgeslagen.

De Veiling en voorloopige Toewijzing zullen plaats hebben op Vrijdag den 22sten Februarij 1861, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Visscherij*, in de Vlaardingstraat te Schiedam, en de Afslag en bepaalde Toewijzing op Zaturdag den 2den Maart 1861, des avonds ten acht ure, in opgemeld Logement, beide ten overstaan van den hieronder laatstgenoemden Notaris, in tegenwoordigheid van den Edel Achtbaren Heer Kantonregter in het 4de Kanton van het 3de Arrondissement der provincie Zuidholland, terwijl inmiddels inlichtingen kunnen verkregen worden ten Kantore van den Notaris *LEONARDUS PETRUS RIETSTAP*, te Rotterdam, en den Notaris *JOHANNES LECHNER*, te Schiedam gevestigd.

PHOSPHATE DE FER
van LERAS, Apotheker, Docteur ès-sciences.

Dit Nieuwe IJzerhoudend Middel, zonder reuk of smaak van IJzer en krachtiger dan de **Pillen** of **Stropen**, veroorzaakt nooit Hardlijvigheid en is inzonderheid geschikt voor niet zeer sterke Menschen. Het geneest spoedig Bleekzucht, Witten Vloed, Verzwakking, Maagkwalen, Onvruchtbaarheid, Zenuwaandoeningen, Borstziekten, Klieren, Vroegtijdige Uitputting, Moeijelijke Tijdperken, Gevaarlijken Leeftijd, Ongenoegzaamheid van Bloed. Het is de beste Plaatsvervanger van de **Levertraan.**

Goedkoope Geneeswijze. 2 Fr. per Flesch. Te Parijs, 7, rue de la Feuillade. Depôts te Rotterdam bij de Heeren Apothekers VAN SANTEN KOLFF, Hoofdsteeg, en M. CLOOS, Vriessche Apotheek, Hang.

Bij den Muzijkhandelaar **W. C. DE VLETTER**, te *Rotterdam*, worden **uitgegeven** de **fraai gesteendrukte**

PORTRETTEN
van MEVROUW
KAINZ-PRAUSE,
in het karakter van ***VALENTINE***, uit **„de Hugenooten"**,
en van MEVROUW
BERTRAM-MAYER,
in het karakter van ***LEONORE***, uit **„Fidelio".**

Bij Inteekening a **ƒ 1.50** elk. Proefdrukken op groot Papier, vóór de letter, a **ƒ 2.50.**
De Inteekening blijft geopend tot ultimo Februarij.

Bij A. W. SYTHOFF is verschenen:

De Wonderen van den Sterrenhemel.
Populaire Sterrekunde voor den Beschaafden Stand.
NAAR HET HOOGDUITSCH VAN
Dr. *OTTO ULE*,
DOOR
H. M. C. VAN OOSTERZEE.

De verschijning van dit sedert lang beloofd Werk is tegen verwachting door velerlei onvoorziene beletselen vertraagd geworden. Ten gevolge van aanhoudende krachtsinspanning is eindelijk de Uitgever er in geslaagd, het in het licht te zenden, en niet zoodra was de Uitgever van deze Nederlandsche Vertaling onderrigt, dat het had mogen gelukken, de bezwaren vooral tegen eene keurige uitvoering der Platen te overwinnen, of hij vertrouwde de overzetting toe aan eene bevoegde hand, en hij durft dit voortreffelijke Werk ook in Nederlandsch gewaad met alle vrijmoedigheid aanbevelen, daar de oorspronkelijke voorstellingswijze van den met roem bekenden Schrijver en de oordeelkundige overzetting, met belangrijke aanteekeningen verrijkt, in zich zelve aanbeveling genoeg zijn.

„Na de ontwikkeling der wetenschap", aldus laat zich de Schrijver zelf over dezen arbeid uit, „behooren togtjes door de Hemelruimte evenzeer tot de middelen om het Publiek te onderrigten en te onderhouden tevens, als reisjes door de berglanden der aarde en over de wateren des oceaans. Tot zulke togten in de verbeelding noodig ik den lezer uit, niet door de nevelen van eene teugellooze verbeelding, maar gedragen door den lichtstraal en geleid door de vaste hand der wetenschap. Wij zweven te zamen voorbij zon en maan, planeten, kometen, vaste sterren en nevelvlekken; wij nemen hier en daar een rustpunt, ten einde **„de Wonderen van den Sterrenhemel"** te aanschouwen en de grootsche denkbeelden op te nemen, die zich achter de lichten verbergen, wij verlustigen ons in de eindelooze verscheidenheid van werelden, als wij melkwegen met millioenen zonnen in verre schemering nog slechts zien als het flaauwe wolkje eener nevelvlek, zoo als die in Orion, die de scherpste werktuigen nog niet in afzonderlijke sterren hebben kunnen oplossen. En wanneer dan de indruk dier onuitspreekbare getallen en dier onbeschrijfbare ruimten ons herinnert, dat wij menschen klein en nietig zijn bij leven van een dag — dan ontwaakt, gelijk ALEXANDER VON HUMBOLDT zich uitdrukt, het bemoedigend en opwekkend gevoel, dat 's menschen verstand door ontwikkeling der in hem gelegde krachten zoo veel heeft kunnen navorschen en zulke gewigtige ontdekkingen gedaan heeft in de orde der natuur en de regelmatigheid des heelals. En als wij dan eindelijk terugkeeren tot onze kleine, nietige aarde, dan zullen wij haar dubbel liefhebben, dewijl ons de betrekking helder is geworden, welke de aarde heeft tot dat oneindige stelsel des heelals, door hetwelk wij een togt deden op de vleugelen des lichts."

MEN VERLANGT TERSTOND:
eene **Bekwame**
KEUKENMEID.

P. G. Adres in Persoon of per Brief, onder letter B, op de Veerkade, wijk 15, n°. 821, te Rotterdam.

ATTENTIE.

Voor een **klein Gezin** wordt tegen Mei aanstaande *TE HUUR* gevraagd eene **WONING** van Drie of Vier **Kamers**, gelegen in eene stille Buurt dezer Stad. Brieven met opgave van Prijs, *franco* onder letter H, bij den Boekhandelaar J. H. VAN DER VLIET, Oppert.

De Makelaars *F. N. Montauban van Swijndregt, W. van Dam H. H. Zn., W. H. Montauban van Swijndregt, B. C. D. Hanegraaff* en *H. N. Montauban van Swijndregt*, te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Meester, zijn van meening, op Dingsdag 26 Februarij 1861, des middags ten twaalf ure, in de Zaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, wijk 1, n.° 499, publiek te Veilen:

Het Snelzeilend Nederlandsch Gekoperd en Kopervaste, in 1854 gebouwde

BARKSCHIP
Koning & Vaderland,

laatst gevoerd geweest door Kapitein B. A. T. VAN BRUGGEN, volgens Meetbrief lang 35 El 45 Duim, wijd 6 El 30 Duim, hol 5 El 2 Duim, en alzoo groot **498 Tonnen** of **263 Lasten**, met al deszelfs RONDHOUT, Staand en Loopend WANT, GESCHUT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en verdere INVENTARIS, zoo als hetzelve is liggende in den Haringvliet, Zuidzijde, te Rotterdam.

Voorts zal nog afzonderlijk Geveild worden een **CHRONOMETER**, benevens eene Partij **KAARTEN** en **BOEKEN.**

Societeit Harmonie.
MAANDAG 11 FEBRUARIJ 1861.

In plaats van de aangekondigde Voorstelling van NORMA:

SEMIRAMIS,
groote Opera in 4 Bedrijven. Muziek van *Rossini.*
Met medewerking van Mevr. ROSA DE VRIES.

Rotterdamsche Schouwburg.
Directie: ***J. Eduard de Vries.***

VRIJDAG 8 FEBRUARIJ 1861:
Derde Voorstelling van
WILHELM TELL,
Heroïsche Opera in 4 Bedrijven, van *Rossini.*
Aanvang ten 7¾ ure precies.

ZATURDAG 9 FEBRUARIJ 1861:
EEN PARTIJ PIKET,
Blijspel met Zang. — Hierna:
2e CONCERT voor **Viool**, van *Vieuxtemps*, voorgedragen door den Heer RAPPOLDI, Lid der K. K. Kapel te Weenen.
CONCERTINO voor **Trompet**, van *Dietke*, voorgedragen door den Heer FISCHER.
PAPEGENO RONDO, voor **Viool**, van *Ernst*, voorgedragen door den Heer RAPPOLDI.
Tot Slot:
De beschaafde Huisknecht
of **DE MISLUKTE BEPROEVINGEN**,
Blijspel met Zang.
Aanvang ten zeven ure precies.

VERWACHT: Dingsdag 12 Februarij, ter benefice van Mw. KLEINE, **DE EER DES HUIZES**, Tooneelspel, en **de Kleine Rampen in het Menschelijk Leven**, Blijspel met Zang.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam:	7.20, 11.40, 3.20, 6.30,
„ „ alleen n. 's Hage:	9.45 's morg., 9.40 's av.
„ „ Amst. naar Rotterdam:	8.30, 11.25, 4.25, 7.35
„ „ 's Hage „ „	8.30, 10.41, 1.30, 4.10, 6.39, 9.47
Aankomst te Rotterdam:	9.15, 11.30, 2.15, 4.55, 7.25, 10.35

Rijn-Spoorweg.

Rott. n. Utr., Amst., Arnh.:	7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.50, 9.—
Amst. n. Utr. en Rott.:	7.25, 10.25, 12.35, 2.25, 6.15, 9.15
Arnh. n. Utr., Amst., Rott.:	6.30, 9.30, 11.55, 1.10, 5.20, 7.55
Utrecht naar Rotterd.:	6.30, 8.40, 11.40, 1.25, 4.30, 7.30,
Gouda naar Rotterd.:	7.36, 9.34, 12.34, 2.8, 5.40, 8.26,
Aank. te Rotterdam:	8.—, 10.—, 12.55, 2.30, 6.30, 9.—

Spoorweg Antwerpen—Rotterdam.

Van Rott. naar Antw. en Breda:	10.15 's morg. en 3 's nam.
„ Antwerpen:	7.50, 12.20, 5.35; de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.
„ Breda:	6.30, 12.35, 5.25; de laatste alleen tot Antwerpen en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

werken in Nederlandsch Indië, de heeren: P. J. Siedenburg, provinciaal opzigter bij den waterstaat in Drenthe; F. H. van Egmond, provinciaal opzigter bij den waterstaat in Noordholland, en J. D. Berkhout, opzigter van de 3de klasse bij 's Rijks waterstaat.

Z. M. heeft aan den gewezen hoofd-commies met rang van referendaris bij het Departement van Oorlog, D. A. van Valkenburg, een pensioen ten laste van 's Rijks schatkist toegekend groot *f* 1800, met ingang van den 1 januarij 1861.

Volgens opgaven van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand januarij jl. ontvangen aan suikeraccijns een bedrag van *f* 109,385. 45½.

Krachtens het slot van art. 7 van het Koninklijk besluit van 31 julij 1841 (Staatsblad n.° 26) is de termijn voor het in werking brengen der stoombootdienst van den Bommel naar Stad aan 't Haringvliet, Ooltgensplaat, Willemstad, Dordrecht en Rotterdam en terug, waarvoor vergunning werd verleend aan B. A. Keizer, te Rotterdam, verlengd tot 10 julij 1861.

Zr. Ms. transportschip *de Heldin*, onder bevel van den luit. ter zee 1ste klasse P. Toutenhoofd, laatst komende van Port Mahon, is heden morgen ter reede van Texel aangekomen.

Beroepen tot predikant bij de Christ. Afgesch. gemeente: te Alkmaar ds. J. W. Legrom, thans te Ommeren; — te Zaandam ds. J. Moolhuizen, thans te Emmelenkamp, en te Buren ds. D. J. van der Werp, thans aan den Helder.

DORDRECHT 6 *februarij*. — Heden morgen ten 6½ ure dreef de rivier, overdekt met ijs, ten 8 ure verminderde het drijfijs; 's namiddags ten 2½ ure stoomde de Brouwershaven voorbij de stad, komende uit de Kil en het Mallegat en zette de reis voort naar Hardinxveld; ten 5 ure dreef de rivier overdekt met drijfijs, vermoedelijk van den dam van Hardinxveld; thans felle stroom en dik water; de spoorboot vaart geregeld.

'S GRAVENHAGE 7 *februarij*. — De tooneelvoorstelling, gisteren avond alhier door de Typographische Vereeniging: *door Eendragt 't zaam verbonden*, gegeven ten voordeele der noodlijdenden door den watersnood, heeft ruim *f* 350 opgebragt. De uitvoering der verschillende stukjes verdient allen lof.

— Men verneemt dat bij eenige kunstenaars hier ter stede het plan bestaat een luisterrijk *bal artistique* bij inteekening te doen plaats hebben, waarvan de opbrengst insgelijks zal strekken ten voordeele der lijdenden door den watersnood.

— De schade, jl. dingsdag door den brand in het pand in de Wagenstraat alhier veroorzaakt, bedraagt, naar men verneemt, *f* 2500.

LEYDSCHENDAM 6 *februarij*. — In de gemeente Stompwijk en Veur is door het gemeentebestuur aan de huizen der ingezetenen ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood gecollecteerd te Stompwijk *f* 354.76 en de gemeente Veur *f* 135.28, nadat door de Dames vereeniging de Leydschendamsche Dorcas met eenige particulieren in den beginne twee groote pakmanden onder- en bovenkleederen waren verzonden aan de Algemeene Commissie te Gorinchem, door tusschenkomst van den Staatsraad, Commissaris des Konings in Zuidholland.

Heden is de vaart op de Leydsche Vliet weer geopend, zoodat de scheepvaart weer aan den gang is tot vreugde van de gemeente.

LEYDEN 7 *februarij*. — Heden promoveerden alhier in de regten: de heer D. J. Zubli, van Nijmegen, na verdediging zijner dissertatie: De lege Aelia Sentia; de heer H. J. Kist, van Leyden, na verdediging van een akademisch proefschrift: Over de verbindtenissen, die uit onregtmatige daad ontstaan, volgens art. 1401 en 1402 *B. W.*, en de heer M. d'Aumerie, van Boxmeer, met Theses.

— De philosophische faculteit onzer hoogeschool heeft den heer M. Snellen, student in de philosophie alhier, wegens zijne beantwoording der physische prijsvraag, eene loffelijke melding waardig gekeurd.

AMSTERDAM 6 *februarij*. — In de heden gehouden zitting van den Gemeenteraad is besloten het door Burgemeester en Wethouders, overeenkomstig een vroeger raadsbesluit, ontworpen adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal met betrekking tot de doorgraving van Holland op zijn smalst, niet op te zenden, en aan Burgemeester en Wethouders opgedragen het ontwerpen van een nieuw adres, houdende adhaesie aan het bij die Kamer aanhangige ontwerp van wet betreffende deze aangelegenheid.

PURMEREND 6 *februarij*. — Eergisteren is men te Buiksloot begonnen met de sleepboot Haarlem het ijs langs het Noordhollandsche kanaal te breken. Men slaagde er in om na groote krachtsinspanning tot voorbij Ilpendam te komen. Gisteren arriveerde de boot alhier, weshalve de vaart langs het kanaal van Purmerend tot Amsterdam weder geopend is, wat vermoedelijk over de geheele uitgestrektheid van het kanaal het geval zal zijn, dewijl men ook gelijktijdig van het Nieuwe Diep af in de rigting naar Amsterdam is begonnen te breken.

HONTENISSE 6 *februarij*. — De in deze gemeente gehouden collecte voor den watersnood in Gelderland en Noordbrabant heeft opgebragt *f* 375.07½.

OOSTERHOUT 5 *februarij*. — Gedurende de maand januarij jl. zijn door deze stad 435 stuks vee naar België gevoerd. De handel was in gemeld tijdvak levendig en voor kalfkoeijen werden hoogere prijzen bedongen. Ook op de Belgische markten vertoonde zich veel kooplust. Het vette vee is zeer gewild.

KAMPEN 6 *februarij*. — Het water in de rivier voor de stad is steeds vallende en staat nu op 88 duim boven A. p. Het ijs in en voor het Keteldiep is nog niet opgeruimd, hoewel er veel werking in is. Het loodsenhuisje op het einde der kribwerken is geheel weggeschoven.

WIJHE 6 *februarij*. — 's Namiddags 4 ure waterhoogte 3.80 el boven A. p., geen drijfijs, wind zuidwest, veel stroom. Sedert heden morgen 8 ure gevallen 0.08 el.

Volgens mededeeling van Zr. Ms. Gezant te Sint Petersburg zal, ingevolge eene bepaling van den Rijksraad van 23 december jl., het inkomend regt op buitenlandsch gegoten en onbewerkt ijzer voortaan ook geheven worden bij den invoer daarvan in het Koningrijk Polen.

Uittreksel uit het verslag van den Nederlandschen consul te Canton over den staat van zaken in China gedurende de maand november 1860.

In de provincie Canton heerschen wel is waar voor het oogenblik rust en orde, dan de vooruitzigten zijn verduisterd door ongunstige berigten aangaande de opbrengst van het najaars-rijstgewas, moetende slechts $^{7}/_{10}$ bedragen van hetgeen men vroeger berekende. Voor vreemde invoer-artikelen, rijst en opium uitgezonderd, blijft de vraag langs de geheele kust buiten alle verhouding klein.

De scheepvaart vindt dan ook weinig emplooi, en terwijl de bodems, door het Engelsche en Fransche Gouvernement voor transport van troepen en krijgsmaterieel ingehuurd, achtereenvolgens ontslagen worden naar mate zij te Hong Kong van het noorden aankomen, vertrekken de meeste schepen in ballast naar de Indische rijsthavens.

Uittreksel uit een verslag van den Nederl. commissaris voor Japan en Siam, van den 25 september ll., betreffende zijn bezoek van eenige Japansche havens.

De haven te Hakodade is bijzonder fraai en veilig. De stad is onbeduidend, doch bloeit blijkbaar, daar de Japanners vele nieuwe huizen bouwen, veel levendigheid in de straten heerschte en 400 a 500 Japansche jonken in de haven lagen. Het getal zich daar bevindende vreemdelingen bedroeg, met inbegrip der consulaten, 33 personen, waaronder geen Nederlanders. Slechts één Nederl. koopvaardijschip had tot nog toe de plaats bezocht, gecharterd door een huis te Shanghaï. Er is nog geen vreemden-kwartier, en de vreemdelingen wonen, verspreid onder de Japanners, in huisjes, nog veel ellendiger dan in de andere havens. Zij beklaagden zich daarover tegen mij niet, en schenen tevreden over den daar bestaanden handel. Invoerhandel bestaat te Hakodade nagenoeg niet. Ook daar heeft de uitvoerhandel van artikelen voor de Chinesche markt gebloeid en ook voor de vreemde handelaren groote winsten opgeleverd gedurende het eerste jaar van de werking der Jedo-tractaten, dat is zoolang de Japansche Regering verpligt was dollars te wisselen. Hakodade schijnt mij tot nu toe eerder te moeten worden beschouwd als eene haven van het noordelijk gedeelte van Nippon; want ofschoon op Jesso gelegen, zijn verreweg de meeste artikelen van uitvoer afkomstig van Nippon, en zijn de daar aangevoerd wordende vreemde goederen ook hoofdzakelijk voor het noordelijk gedeelte van Nippon bestemd. De bevolking van Hakodade bestaat uit Japanners, terwijl de overige bevolking van Jesso bestaat uit Ainos, die bestuurd worden door officieren van Japansche landsheeren, hoofdzakelijk langs de kusten gevestigd en nog onbeschaafd zijn. Het landschap Matsiwai moet evenwel ook hoofdzakelijk eene Japansche kolonie wezen. De uitvoer-artikelen bestonden uit pelterijen, iriko, awabie, soerme en zeewier, verschillende soorten van erwten en boonen, tarwemeel, raapolie, vischolie, stokvisch en andere gedroogde visch, waaronder zalm. Olie en tarwemeel zijn hoofdzakelijk uitgevoerd naar San-Francisco en naar den Amur. Jesso is wel rijk aan verschillende mijnen, maar deze worden nog weinig bewerkt en alleen lood werd voor uitvoer aangeboden, doch tot zulke hooge prijzen, dat daarvoor dit metaal eerder met voordeel zou kunnen worden aangevoerd.

In een bij het Departement van Marine ontvangen rapport van den kapit.-luit. t/z. J. van der Meersch, kommanderende Zr. Ms. schroefstoomschip Groningen, geschreven te Nagasaki den 11 sept. 1860, worden eenige niet onbelangrijke mededeelingen aangetroffen ten aanzien der handelsplaatsen in Japan.

Een uittreksel uit zijnen gemelden brief wordt hieronder medegedeeld:

„Yokohama is aan de baai van dien naam, in de groote baai van Yedo, gelegen, met eene middelmatig goede reede, als liggende voor oostewinden geheel open. De ankergrond is echter goed. Men heeft er twee goede uitgebouwde hoofden en een groot tolkantoor. De invoer, welke nog al belangrijk is, en als hoofdartikelen uit lijnwaden, lakens en medicijnen bestaat, levert thans niet meer die ruime winsten op van vroeger en bestaat er niet meer die grage kooplust van weleer. De uitvoer bestaat als stapel-artikelen uit ruwe zijde, kamfer, boom- en bijenwas en vrij goede steenkolen. De Japanner weet echter zijne waren goed op prijs te houden, zoodat men niet meer met dat ruime avance deze artikelen naar den vreemde kan verzenden. De levensbehoeften zijn duur en wijn, bier en verdere spirituele zaken aan een invoerregt van 35 per cent onderhevig.

„Hakodate, aan de noordzijde van Hakodate head op het eiland Yesso gelegen, aan hare prachtige, schoone en veilige baai, is sedert zij voor den vreemden handel is geopend, in eenen voordeelig ontwikkelden staat. Zij is amphitheatersgewijze tegen eenen berg opgebouwd met eene breede hoofdstraat en verder smalle dwarsstraten en scheen, uit het steeds vernieuwen en aanbouwen van nieuwe woningen, er welvaart heerschte. De handelsstand is zeer tevreden over den tegenwoordigen Gouverneur, welke zeer liberale beginselen is toegedaan. De handel van uitvoer alhier begint reeds van eenen uitgestrekten aard te worden, doch bepaalt zich slechts tot artikelen voor de Chinesche markt. De handelshuizen alhier zijn takken van die van China, zich alleen bepalende tot Engelsche en Amerikaansche, welke dan ook overschoots reeds ruime winsten aan hunne patronen hebben opgeleverd. Hollandsche koopvaardijschepen bezoeken deze plaats zelden; slechts eenen keer had er zich eene kleine brik vertoond. Het bijna geheele noordelijke gedeelte van Nipon drijft op deze plaats handel; somwijlen liggen er meer dan vijf- a zeshonderd groote jonken ten anker. De uitvoer van hier naar China bestaat uit seawead, olie, gezouten visch, traan, salpeter, steenkolen van eene zeer slechte kwaliteit, meel, peulvruchten, zwavel, hartshoorn enz. De veestapel schijnt nog al belangrijk te zijn. De invoer is nog zeer luttel en bepaalt zich tot lijnwaden en medicijnen. Wanneer echter de Japansche koopmansstand niet meer aan banden zal liggen en vrijen handel kan voeren, zal Hakodate steeds in welvaart en bloei toenemen.

„Het eiland Yesso bevat verder nog zoo vele rijkdommen en biedt zoo een schoon en ruim veld aan om tot algemeen welzijn zijne zilver-, lood-, goud- en kopermijnen uit zijnen schoot te ontginnen.

„Hiogo, welke plaats, benevens Osaka, in het jaar 1863 voor de vreemdelingen zal worden geopend, is voor het tegenwoordige niet anders te beschouwen als eene zeeplaats en bepaalt zich de handel hoofdzakelijk op zaken de zeevaart betreffende. Het deed mij genoegen dat het mij werd vergund eene wandeling door de stad te doen. Dezelve bevat ongeveer 50,000 inwoners, is regelmatig gebouwd met regthoekig doorsnijdende straten en viel mij op de zindelijkheid, welke overal heerschte. Aan de oostzijde van de stad vindt men de verschillende Japansche werven, alwaar groote jonken worden gebouwd, en deelde men mij mede, dat de doorvoer van timmerhout naar hier belangrijk was. De Japanner alhier, van aard een industrieel en handeldrijvend volk, leeft van den scheepsbouw, artikelen de zeevaart betreffende, zoo als hennep, zeer goed touwwerk, zeildoek enz., en scheen het mij tevens toe, dat de vischvangst nog al belangrijk was. Men vindt er ook sakibranderijen. Het is te bejammeren, wanneer Osaka voor den vreemden handel zal worden geopend, dat deze plaats, aan eene ondiepe rivier liggende, alleen voor jonken bevaarbaar, ook geene veilige reede voor schepen aanbiedt. De handelsartikelen van Osaka zullen dien ten gevolge, hetzij over land of wel met jonken, naar Hiogo moeten worden vervoerd. Ik twijfel er ook geenszins aan, wanneer Hiogo zal zijn geopend, de handel van Osaka (welke een der grootste handeldrijvende staten van Japan is) naar dezelve zal toestroomen en de toekomst eene der grootste en rijkste handelsteden uit Hiogo zal zien verrijzen.

„Nagasaki met hare schoone en veilige baai blijft immer eene der rustigste en veiligste plaatsen voor den vreemdeling. De inwoners zijn zacht van aard, gastvrij en toegevend en met den vreemdeling als verbroederd. Vrij en gerust kan men, zonder eenige vrees te voeden voor aanranding als anderzins, zoowel des daags als des nachts, Nagasaki en hare omstreken bewandelen. Als handelsplaats werpt het niet meer die voordeelen aan den vreemden handelstand af als vroeger en beginnen de Japanners ook alhier hunne waren meer en meer op prijs te houden. Voor het tegenwoordige blijft de invoer van lakens, lijnwaden en medicijnen nog immer belangrijk. De Japanner is echter zeer capricieus in zijne keuze, doch blijft rood en zwart nog immer de kleur, welke het meest is gewild. De medicijnen zullen als invoer immer een groote tak van handel blijven; men zal zich wel met eene matige winst moeten vergenoegen en niet, zoo als vroeger, op 300 a 400 pct. avance kunnen rekenen. De uitvoer bestaat in boom- en bijenwas, kamfer en een weinig ruwe zijde. De thee, welke alhier en elders in Japan wordt geteeld, is van eene superieure kwaliteit en volgens deskundigen zelfs beter dan die van China; zij moet echter nog eene bereiding ondergaan, alvorens naar Europa te kunnen worden vervoerd. Deze bereiding bestaat in eene zoogenaamde herbranding, welke door de Chinezen in China wordt bewerkstelligd, doch bij den Japanner niet in gebruik is.

„Volgens mijn bescheiden oordeel zal, wanneer in het jaar 1863 de havens van Osaka en Hiogo voor de tracterende Westersche Mogendheden zullen worden geopend, naar deze plaatsen de voornaamste handel in Japan gerigt zijn; Yedo en Kanagawa zullen welligt na dien als doode handelplaatsen blijven liggen, Hakodate de voornaamste handelplaats worden voor de Chinesche markt en Nagasaki, behalve voor de weinige boomwas, kamfer en ruwe zijde, welke zij nog ter markt zal brengen, wegens derzelver schoone geographische ligging de stapelplaats worden van de producten, welke van uit de Japansche Binnenzee naar dezelve zullen worden aangevoerd."

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hoogduitsche Opera.

De wederopvoering van *Figaro's Hochzeit* bood gisteren avond op nieuw de gelegenheid om de uitstekende verdiensten van ons opera-gezelschap op het terrein, waar het toch in 't eind het best te huis is, te bewonderen. Zoo aan de eene zijde zangers, koor en orchest steeds als wedijveren om te toonen hoezeer zij in den geest der onvolprezen Mozartsche compositien zijn doorgedrongen, — aan de andere zijde is de tegenwoordige zamenstelling van het gezelschap van dien aard, dat men zich niet gemakkelijk eene gelijkmatig betere bezetting der partijen in deze opera, bijna onmogelijk een beter ensemble kan voorstellen. Het is toch alsof de rol van Figaro voor den heer Dalle Aste geschreven is, met zooveel gemak, met zooveel meesterschap beweegt hij er zich in, — zoo onophoudelijk biedt zij hem gelegenheid om zijn schoon geluid, zijne voortreffelijke methode te doen schitteren. Van mevrouw Kainz als Suzanne geldt schier volkomen hetzelfde. Dat heerlijke, kristalheldere timbre, die onberispelijke voordragt, wij worden niet moede ze aan te hooren en, waar zij in *Figaro's Hochzeit* optreedt, onvoorwaardelijk te bewonderen. Meermalen wekte zij dan ook gisteren avond de geestdrift van het publiek, dat haar o. a. tot tweemalen terugriep na de heerlijke aria in het derde bedrijf: „Endlich naht sich die Stunde" en haar wederom noopte tot de herhaling van het bekoorlijke brief-duet met de gravin. Mevrouw Bertram Mayer deelde in die toejuiching, en te regt. Zij zong dit nummer, zoowel als het voorafgaande recitatief en aria, uitmuntend schoon en hare voordragt was als altijd boeijend en vol vuur. De heeren Brassin als graaf Almaviva, Seyffardt als Basilio, Lindeck als Bartholo, mej. Zengraf als Cherubin, kortom allen betoonden zich op nieuw den warmen lof waardig, hun bij vroegere opvoeringen toegezwaaid. De ensemblestukken waren inzonderheid overheerlijk. De prachtige finale der tweede acte lokte de terugroeping van het geheele personeel uit. Koor en orchest kweten zich dapper van hunne taak.

Hollandsche Tooneelvoorstellingen.

Met genoegen maken wij melding van de voorstelling jl. zaturdag avond door het Hollandsche tooneelgezelschap gegeven. Zij bestond uit het altoos toch fraaije voortbrengsel der dramatische muse van de talentvolle Georges Sand: *Claudie*, met de wel niet veel beteekenende maar door Albregts wegslepend spel toch echt lachwekkende grap: *De Bloodaard* tot nastuk. Wat bovenal de sterke zijde van het genie van Georges Sand uitmaakt: de vaste, zuivere karakterteekening harer figuren, de kracht en de waarheid der toestanden en der zich daaruit ontwikkelende verhoudingen, het komt ook in *Claudie* sterk uit. De oude Rémy is meer dan een type, is eene bezie de, sterk geïndividualiseerde figuur, die door den heer Peters uitstekend werd vertolkt. Hooge fierheid bij diep gevoel, zoo als zij zich in de woorden en daden van den ouden soldaat openbaren, zij spraken uit het spel des kunstenaars en dwongen menigeen een hartelijk bravo en zeker ook wel een stillen traan af. Mevrouw Kleine was eene uitmuntende Claudie. Diep schuldgevoel tegenover God en menschen en daarnevens toch een sterk gevoel van eigenwaarde tegenover haren verleider, wist zij ons meesterlijk voor oogen te stellen. Nevens deze beide uitmuntend vertolkte hoofdfiguren werkten ook de overige personen tot een goed ensemble mede.

Wij vestigen de aandacht van alle bezoekers en voorstanders der uitmuntende voorstellingen, welke wij in dit saisoen aan het uitstekend zamengesteld Hoogduitsch opera-personeel te danken hebben, op de verschijning bij den muziekhandelaar W. C. de Vletter alhier, van de gelithographieerde portretten der beide zangeressen, die wel in de eerste plaats het sieraad van dat personeel uitmaken. Beide hebben zij zich, ieder door haar eigenaardig talent en bijzondere gave, in hooge mate de ingenomenheid en sympathie van het publiek weten te verwerven. Bewondering van hare talenten, achting voor hare ijverige en conscientieuse werkzaamheid, zullen ongetwijfeld menigeen doen wenschen hare beeldtenis te bezitten en te bewaren. Welnu, mevrouw Kainz Prause in het kostuum van Valentine uit de Hugenooten, mevrouw Bertram Mayer als Fidelio, zijn een tweetal portretten die om goede gelijkenis en fraaije uitvoering ten volle geschikt zijn om dien wensch te bevredigen. Wij twijfelen dan ook niet of de uitgever zal er een ruim debiet voor vinden.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aang.*
7 febr. *Otto*, Rotgans, Batav. (vertr. 22 oct.)
Vertrokken.
6 *Henry*, Wilson, Helvoet
Isabella C. Jones, Woodburn, dito
Jane Hughes, Wright, d.°
Pantalon, Nepperus, dito
(7 Z. W.)

Hellevoet (Z.)
7 febr. Niets gepasseerd.

Brielle (Z.W.) *Aangek.*
7 febr. *Magnet* (st.), Londen
Vertrokken.
Comtesse de Frégeville (s), Sunderland
Swanland (st.), Hull
John & Charles, Hopkins, Rochester
Concordia (st.), Londen

Maassluis (W.Z.W.)
7 febr. Niets gepasseerd.

Texel (Z.W.—Z.) *Aang.*
6 febr. *Celina*, Paulliot, Nantes
Anna Berendina, Kwint, Londen
Elisabeth Geertruida, Janknegt, dito
Noach S. Lotinga, Hubert, Liverpool (l. v. Falmouth)
7 Z. M. transp. schip *Heldin*, luit. 1e kl. Toutenhoofd, Mahon
Lion (st.), Londen
Diana (st.), dito
Pauline, Domke, dito
Christina Johanna, Stuitje, Alicante
Vertrokken.
7 *Urania* (st.), Hull

Vlie *Aangekomen*
4 febr. *Beaver* (s.), Londen
Margrietha Hillechina, Pekelder, Noorwegen (l. v. Grimsby)

Vlissingen *Aangek.*
6 febr. *Falkland*, M'Farlane, Callao
St. Vitus, Middel, Monte-Video
Jean Elisabeth, Briand, Venetië
Balsamine, Lucas, Bordeaux
Vrouw Martha, de Vries, Londen

—o—

Valparaiso *Bevracht*
17 dec. *Brabo*, Meulenbroeck, Rotterdam

Malta *Zeilklaar*
28 jan. *Oceaan*, v. Duffelen, Palermo
Levant, van Gelderen, Palermo

Suances *Vertrokken*
29 jan. *Bougina Lammech.*, Veenhuizen, Londen

Paimboeuf *Vertr.*
3 febr. *Jeltina*, Mulder, Cardiff

Deal *Aangekomen*
4 febr. *Delia*, Huizing, Sunderl. n. Sevilla

Bij **Noord-Voorland**
Aangekomen.
4 febr. *Ealing Grove*, Jones, Rott. n. Londen

Londen *Aangekomen*
4 febr. *Jetskalina Wija*, Doornbosch, Venetië
5 *Redite*, Hoveling, Requejada
Collegie Voorzorg, Hubert, Sevilla
In lading.
Confidence, Lowe, Rott.
Uitgeklaard.
4 *Vriendschap*, v. d. Veen, Helsingborg

Goole *Aangekomen*
4 febr. *Amélie*, Ancion, Vlissingen

Hull *Aangekomen*
3 febr. *Catharina*, Pander, Middelburg

Grimsby *Aangek.*
vóór 3 febr. *Martha Johanna*, Jonker, Hamburg (laadt voor Porto Plata)
Vertrokken.
Margaretha Alida, Halix, Delfzijl
Margaretha, Meijer, Amsterdam

Newcastle *Uitgekl.*
4 febr. *Apollos*, Hochland, Oporto
Antje Haverbult, v. Heuvelen, Sevilla

Antwerpen *Aangek.*
6 febr. *Stella Matutina*, Beekman, Londen
Vriendschap, Bieze, Bordeaux
Vertrokken.
5 *Janna*, Smilde, Triëst
6 *Gertrude*, Kramer, Galatz

Cuxhaven *Aangek.*
6 febr. *Willemtina*, Glim, Buenos-Ayres (ligt ter reede)

Bremerhaven *Aang.*
5 febr. *Johanna*, Udema, Sevilla

Christiansand *Uitg.*
24 jan. *Cornelia*, Nieboer, Schotland

—o—

Amsterdam 6 febr. Van de Mecklenburger brik *Christian Heinrich*, kapit. Duwell, van Newcastle n. Genua, bij Egmond aan Zee gestrand (bevorens gemeld), is het volk gered en de inventaris geborgen; men hoopt het schip nog af te brengen.

—o—

De wind te **Deal** 5 febr. W. ten Z., hard.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
6 febr. *Birgitte Melchior*, Harboe, Cardiff
Billow, Walker, Londen
Ocean Bride, Arnold, d.°
Juliet Trundy, Spalding, Engeland
Star, Wilson, Sunderland

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 8 febr.: 1ste getij de 2 ure 50 min.; 2de get. 3 ure 14 min.

Arnhem. Waterhoogte 7 febr. 2.91 el (gevallen 69 duim).

Keulen. Rijnhoogte 7 febr. 8 v. 14 d.

—o—

Aangek. Passagiers.

Te **Nieuwe Diep**, van Londen, per *Diana* (s): de heer P. Bodemeijer met familie, passagiers van het schip *Batavia*, k. Borchers).

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, Valparaiso, E. J. Kok. — 4167 b. Koffij, 570 kan. Suiker, 382 fard. Kaneel, 390 sch. Tin en 2108 boss. Bindrotting, N. H. M.

TJILATJAP, Jan van Galen, P. H. de Boer. — 5150 b. Koffij, 865 k. Indigo, 620 k. Thee, 768 sch. Tin en 352 boss. Bindrotting, N. H. M.

RIO-JANEIRO, Excelsior, W. Halliday. — 4256 b. Koffij, A. Ellerman.

CHARLESTON, Henry, W. Wilson. — 1365 b. Katoen en 200 v. Harst, NHM.

LONDEN, Concordia, H. Stranack. — 21 v. Koopm., 4 kistj. Sago en 25 v. Koffij, J. H. Claus en J. Raulino; 6 v. dito en 10 z. Peper, Coomans, Born en Philippi; 7 v. Koffij, A. T. Sölling en Co.; 8 b. drooge Huiden; 38 z. Piment en 20 z. Cacao, Lenders en Co.; 72 zer. Katoen, C. Steinweg; 4 b. Vellen, W. Bunge en Co.; 10 b. Zijde, C. L. Ringrose en Co.; 5 b. Koffij, Westplate en Gleichman; 106 pakk. Droogerijen, C. Hemmann en Co.; 35 pakk. Koopm., Diversen; 10 pakk., 5 k. en 4 v. dito, 132 k. Thee, 6 b. Huiden, 97 losse dito, 5 v. Manufact., 11 v. Amandelen, 9 pakk. Koper en 6 v. Visch, Order.

NB. De lading Lijnzaad, aangebragt van Riga per *Mathilde*, gisteren abusief opgegeven aan Schadee en Co., komt aan Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Resident van Son, D. van der Hoff — 5600 b. Koffij, 1936 kan Suiker, 866 sch. Tin en 532 boss. Bindrotting, N. H. M.

MARACAIBO, Zwaluw, Maalsteed. — 1 lading Geelhout, Order.

NEW-YORK, Sophia Elisabeth, van der Hoef. — 50 v. Vleesch, L. Bienfait en Sn.; 100 v. Terpentijn, H. H. Bicker; 25 v. Rijst, Meulman en Uhlenbroek; 17 v. Tabak, Jacob Ankersmit; 4 k. Lederen Waren, A. Stall; 7 k. dito, C. Willemsz; 75 v. Potasch, van Staphorst, Lans en Co.; 20 v. Vleesch, 412 Riemen en 150 Handspaken, E. IJ. Post en Zn.; 3 b. Hop en 1 v. Dranken, G. A. Cramer; 63 v. Potasch en 100 v. Reuzel, Bavre en Stolte; 11 k. en 1 p. Koopm., H. Planten; 10 k. dito, L. S. Gomperts Jr.; 100 z. Tarwe, Gebr. Wittering; 16 v. Honig, E. E. Visser en Zn.; 3 k. Lederen Waren, W. van Straten; 2 k. dito, Ovinck en Co.; 15 v. Harst, C. W. Tragbar; 122 v. Potasch, 2 k. Esdoornhoutplaten, 200 ruwe Riemen, 45 v. Talk, 4328 Duigen en [illegible] b. Katoen, Order.

STOCKHOLM, Mary Noach Lotinga, Roskamp. — 865 t. Teer, Ebeling en Brandt.

STOCKHOLM, Alexandrine, Wildermann. — 7[illegible] t. Teer, Ebeling en Brandt.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 7 Februarij.

OVERLEDEN: A. van der Star, wed. J. Rubert, 72 j. — J. Paaymans, wed. W. Copper, 59 j. — A. Veltman, z., 5 j. — H. P. J. Klunk, d., 1 j. — P. de Vries, man van J. Hogerwerf, 61 j. — D. Spruyt, z., 5 j. — J. Korthuys, d., 1 m. — H. Boere. d., 9 m. — C. de Groot, vrouw van A. van Oudgaarden, 25 j. — M. E. van Houten, d., 12 j. — A. D. van de Wiel, z., 4 j. — J. A. Peters, jd., 43 j. — C. B. de Jong, d., 5 j.

BEVALLEN: C. M. Vrolijk, geb. van Essel, z. — A. P. Stoffels, geb. Hendrikse, d. — A. C. de Ridder, geb. Smolt, d. — J. S. Sandrock, geb. ten Hagen, d. — J. van Hassel, geb. van der Pluym, d. — R. J. Winterman, geb. Peper, d. — C. van der Laan, geb. Vink, d. — A. Persoons, geb. Bouwman, d. — J. Bosman, geb. Pieters, z. — J. C. Gluvers, geb. Couvreur, z. — G. A. Vervoort, geb. Mooring, z. — A. J. Sommeling, geb. Goedel, z. — J. M. M. de Groot, geb. Conrads, z. — C. Herckenrath, geb. Brouwer Ancher, d.

Ingezonden Stukken.

Aan HH. Schalisten!

M. M.

De betrekking, die gij eenmaal hebt aanvaard, is een werk der liefde, bijgevolg een werk, dat niet door geld beloond, de belooning in zich zelve vindt.

Gun mij echter M. M. de volgende opmerkingen:

Ik woon in de Binnenstad, waar bovenhuizen in menigte, maar nog meer zoogenaamde algemeene trappen zijn, die bij elke Schaal-Collecte *bepaald* worden overgeslagen:

Aan de bovenhuizen wordt bij eene Schaal-Collecte gescheld door een Kind van 11 a 12 jaren, die of den Heer Schalist *ver* vooruit, of dikwijls ver achter ZEd. is, of door zijne ligchamelijke positie niet bij de schel kan — ondervinding leert mij dit, soit.

Nu stel ik voor, dat als de *Staats-Collecte* voor den watersnood plaats vindt op 19 februarij a. s. men eens doe als volgt:

„Elke Heer Schalist worde voorafgegaan door een agent van politie (hiervoor met zorg gekozen), die door aanschellen aan bovenhuizen en het roepen aan algemeene trappen, den burger attent maakt;" de giften zullen vermenigvuldigen.

HH. Schalisten zullen dan wel een paar uren langer bezig zijn, maar dan is zeker niemand *overgeslagen* die gaarne zijn penning offeren wil, en dat zijn er nog vele.

EEN OPMERKER.

LAGER ONDERWIJS.

VERSLAG aan de STATEN-GENERAAL over 1858/1859.

II.

De wet van 1857 heeft aan het gewoon Lager Onderwijs aanmerkelijke uitbreiding gegeven; in alle openbare scholen, dus ook op het armste, meest afgelegen dorpje, moeten nu, behalve het lezen, schrijven en rekenen, de beginselen der vormleer, der Nederlandsche taal, der aardrijkskunde, der geschiedenis, der kennis van de natuur en het zingen onderwezen worden. Dit alles moet het onderwijs *ten minste* omvatten, bepaalt art. 16. Gelukkig Nederland, hoe zal weldra eene algemeene beschaving uw deel zijn! En dit zult ge te danken hebben aan de eenvoudige bepaling van art. 16. Hoe men echter dit voorschrift overal zal kunnen opvolgen, is niet zoo eenvoudig aan te geven. Men stelle zich eene plattelands-gemeente voor, waar de ontwikkeling der kinderen bij hunne opname in de school zoo gering is, dat zij — het zijn woorden uit het verslag — „dikwijls een geruimen tijd in de school moeten doorbrengen, om als het ware te leeren zien en hooren, eer er aan het ontvangen van geregeld onderwijs kan gedacht worden;" waar het personeel der leerlingen afwisselt met de jaargetijden, en men op tien- of elfjarigen leeftijd wordt geacht *volleerd* te zijn! Zonder schoolpligtigheid kan men goede openbare scholen bouwen en van alle noodige hulpmiddelen voor het onderwijs voorzien; men kan bekwame onderwijzers benoemen, en oordeelen zijn pligt te hebben gedaan, uitgaande van de stelling, dat men genoeg doet met het Nederlandsche Volk — hier bestaande uit burgers van 6—12 jaren — in staat te stellen voldoend onderwijs te genieten, en het verder uit eerbied voor de vrijheid der burgers aan hun eigen inzigt moet overlaten, of zij er gebruik van willen maken of niet. Maar hoe men zonder schoolpligtigheid nu ook den omvang van het onderwijs kan bepalen, is vrij duister. Algemeen zijn dan ook de verklaringen der provinciale inspecteurs in het verslag, dat het ondoenlijk is het wetsvoorschrift omtrent den omvang van het gewoon Lager Onderwijs overal op te volgen. Wilde men het doen, men zou door van al de voorgeschreven vakken *iets* te willen onderwijzen, werkelijk *niets* leeren. Bij den tegenwoordigen stand der zaken zal nu het gezond verstand van vele onderwijzers, ondersteund door een even verstandig schooltoezigt, art. 16 aldus lezen: „Het onderwijs omvat van de geheel onmisbare vakken lezen, schrijven en rekenen zooveel, als de onderwijzer, bij het ongeregeld bezoek en het vroeg verlaten der school, zijn leerlingen zal kunnen eigen maken."

In de eerste plaats wordt onder de vakken van het gewoon lager onderwijs genoemd *het lezen*. Over het algemeen wordt van vooruitgang in dit vak gewag gemaakt — tot ons bijzonder groot genoegen. Vooral goed en gemakkelijk lezen is van het hoogste belang. Hoe velen begrijpen niet wat zij zelven, zij het ook met eenige moeite, toch gelezen hebben. Lezen, goed en gemakkelijk, zonder inspanning lezen is de eerste voorwaarde van alle verder onderwijs, de brug tot alle wetenschap, de eenige weg tot eigen oefening. Doch wij kunnen alle vakken van het lager onderwijs niet afzonderlijk nagaan. Er blijkt duidelijk dat alleen de drie eerste vakken: lezen, schrijven en rekenen, algemeen in ons Vaderland worden onderwezen; ja zelfs deze regel is niet zonder uitzondering: de provinciale Inspecteur in Gelderland meldt, dat meermalen ouders, zoodra de onderwijzer behalve lezen en schrijven ook rekenen wilde onderwijzen, dreigden hunne kinderen van school te nemen. En die ouders waren — God betere 't — nog wel personen van invloed in de gemeente, die de onderwijzer ontzien moest!! — In Noord-Braband laten op de dorpen vele ouders hunne kinderen niet vroeg met schrijven beginnen, om de kosten voor schrijfbehoeften uit te winnen. Gelukkig zullen zulke geldwezen door eene regeling van het openbaar onderwijs volgens de wet vermeden worden.

Behartigenswaardig is de opmerking van den provincialen Inspecteur in Zuid-Holland, dat nog niet altijd ontwikkeling van het denkvermogen, verstandelijke en zedelijke opvoeding op den voorgrond staan. Er wordt nog te veel werktuigelijk onderwezen, vooral ook wat het rekenen betreft, waar toch alles op het regte begrip der zaak aankomt. Met genoegen merkten wij daarom op, dat het rekenen uit het hoofd op de scholen meer in gebruik komt, en aan het eeuwig sommen-maken een plaatsje — zij 't ook nog slechts een zeer bescheiden plaatsje — afvraagt.

Het onderwijs in de beginselen der Nederlandsche taal, der aardrijkskunde en der geschiedenis blijkt in den regel niet meer dan hoogst middelmatig te zijn. Het bestendig gebruik van landkaarten bij de aardrijkskunde, boeijende mondelijke voordragt der geschiedenis en heldere verklaring der redekundige ontleding kunnen hier zeker veel goed doen. Met de vormleer en de kennis der natuur is het nog erger gesteld; deze vakken worden nog slechts bij uitzondering onderwezen.

De meeste onderwijzers schijnen zelve er zich nog niet in thuis te gevoelen; onder den naam vormleer te onderwijzen, maken sommige allerlei onbegrijpelijke kunstjes — werkelijke *tours d'adresse* — met punten en lijnen, waarvan niemand het nut begrijpt, zij zelven wel het allerminst. Ook is men het er ook niet over eens, wat men eigenlijk onder kennis van de natuur moet verstaan, en hoe men de beginselen daarvan dient te onderwijzen. Als wij in aanmerking nemen, dat dit vak tot het gewoon lager onderwijs behoort en dus op alle openbare scholen moet onderwezen worden, dat deze kennis alzoo het eigendom moet worden van geheel het Nederlandsche Volk, dan komt het ons voor, dat er niets anders meê bedoeld wordt dan eenige algemeene kennis van de ons omringende natuur, evenwel met inbegrip van ons zelven, en de verschijnselen die zich daarin voordoen. In plaats daarvan geeft men onzes inziens te uitsluitend zoogenaamde natuurkunde, *physica*. De wet zelve bevat de meest algemeene uitdrukking: „de beginselen der kennis van de natuur"; daaronder kan niet eene bepaalde natuurkundige wetenschap verstaan worden. Als doel van dit Volks-onderwijs stellen wij ons voor, dat voortaan niemand meer de sterren voor natuurlijke nachtlichtjes zou aanzien, of de zon in grootte met een Hollandsche kaas gelijk stellen; dat ieder eenig begrip zou krijgen van wind en lucht, regen, ijs, sneeuw, mist, warmte, stoom enz., van eb en vloed, van de beweging der aarde, van nieuwe en volle maan, van ons hart, den bloedsomloop en de ademhaling, en van honderde dingen om en in hem, die hem nu ondoorgrondelijke raadsels zijn, waaraan hij echter is gewoon geraakt en waarvan hij dan ook de oplossing zelfs niet zal vragen. Zóó stellen wij ons de beginselen van de kennis der natuur voor als Volkswetenschap; daartoe moet het onderwijs op de Volksschool naar onze meening leiden. Zóó achten wij het een schoon vak van lager onderwijs, dat in eene bepaalde behoefte voorzien zal, dat op geene enkele school mag ontbreken.

Het zingen wordt volgens het verslag op de meeste scholen beoefend; niet overal schijnen echter de onderwijzers genoegzame theoretische kennis te bezitten, zoodat men zich dikwijls moet bepalen tot het zingen van eenvoudige liederen op het gehoor. Wij achten dit vak van lager onderwijs van zeer veel belang. Op geene volksschool mag onderwijs in den zang ontbreken; het is van te overwegenden invloed op de algemeene beschaving. Wie gevoel heeft voor den zang, voor welluidendheid en harmonie, diens schoonheidsgevoel is opgewekt, bij hem is de kiem gelegd eener liefde voor al wat welluidend, wat liefelijk, wat grootsch en edel, wat schoon is op stoffelijk gebied niet alleen, maar noodwendig ook op zedelijk gebied. Dit schoonheidsgevoel verder te ontwikkelen, is voor de volksbeschaving van het hoogste belang. Afkeer van een ruwen, valschen toon, moet afkeer kweeken van ruwe manieren, van ruwe zeden. Maar, om dit doel te bereiken, is het wel allernoodzakelijkst, maar niet voldoende, dat op de lagere school reeds veel werk van het zingen wordt gemaakt. Ook later moet dat werk worden voortgezet op herhalingsscholen, op volkszangscholen. Hoe zelden hoort men in ons Vaderland onder de lagere standen een welluidend gezang; hoe ruw en valsch klinken, of liever krijschen meestal die stemmen. Toch zijn er uitzonderingen, wel zeer weinige, maar er zijn er. Wij hebben welluidend en met gevoel hooren zingen, langs de straat zelfs, op een klein, arm dorpje, waar dan ook voor den volkszang veel, zeer veel werd gedaan. Het was ons het schoonste concert, dat wij immer hoorden. — Wij kunnen er ons daarom niet van onthouden om de gemeentebesturen en het schooltoezigt op dit hoogst belangrijk vak van lager onderwijs, op dit uitnemend middel tot volksbeschaving te wijzen, en de behartiging daarvan ten ernstigste aan te bevelen. (*Wordt vervolgd.*)

Eene kleine bijdrage tot de geschiedenis van den jongsten opstand op de Zuidkust van *Ceram*.

Men zal zich herinneren, dat bij den opstand, die in october jl. onder een gedeelte der Alfoeren op de Zuidkust van Ceram uitbrak, de schoolmeester te *Waaisamoe* met zijn geheele gezin gruwelijk vermoord werd. Het moest vreemd schijnen, dat juist den schoolmeester, die om zijne betrekking doorgaans in de negerijen nog al gezien is, dit lot te beurt viel. In eenen brief van den Zendelingleeraar, wien sedert eenige jaren de zorg voor een gedeelte van de sedert lang verwaarloosde Christengemeenten uit de dagen der Oost-Indische Compagnie in die landstreek is opgedragen, komt iets voor, dat de zaak opheldert. De brief is gedagteekend 25 julij 1860, dus nog drie maanden voor den opstand, en behelst onder anderen het volgende:

„Den volgenden morgen (30 april) vertrok ik naar *Waaisamoe*. De meester van die negerij lag deerlijk overhoop met zijne gemeente. De menschen aldaar zijn nog echte Heidenen; hun Christendom althans beteekent niets; maar dit hebben zij boven de andere gedoopte Heidenen op Ceram voor, dat zij nog in zekere mate de Alfoersche goede trouw bezitten, die de schachergeest op andere plaatsen van deze kust heeft uitgeroeid. Zij zijn dan ook dikwijls de dupe van het bedrog van vreemden. De meester alhier is een man van gevorderden leeftijd met een tamelijk groot huisgezin. Vroeger was hij *farkeror*, zoo noemen de inlanders een advokaat van kwade zaken. Daarbij is hij een man ijverig voor zijn brood, maar omdat een meester met al zijn' ijver zijne school wel verbetert, maar zijn tractement niet vermeerdert, zoo zoekt hij zijne finantien te verbeteren op eene andere, zoo ik hoor, niet stipt eerlijke wijze. Van deze praktijk moet zijne gemeente in den laatsten tijd het slagtoffer zijn geweest. Dat heeft verbittering verwekt. Men is begonnen het hem moeijelijk te maken, en, om kwaad met kwaad te vergelden, heeft hij de Gemeenteleden aangeklaagd, dat zij, die Christenen heeten, de *roema kakian* (1) (het afgodshuis in het bosch) hadden bezocht. Die beschuldiging schijnt mij wel gegrond te zijn, maar toch meer naar wraakneming, dan naar pligtmatigen ijver te gelijken. De regent van *Waaisamoe* is dien ten gevolge gesuspendeerd, en nu heeft de gemeente of hebben velen daarvan eene aanklagt ingeleverd, die, als zij waar is, van een grof misbruik van vertrouwen van de zijde des meesters getuigt; daarbij zou hij in de kerk de gemeente hebben vervloekt (eene praktijk die hier onder de meesters wel meer voorkomt). Toen ik te *Waaisamoe* kwam was de meester wegens die aanklagt op *Saparoea*." Van den afloop van het geregtelijk onderzoek bleek mij nog niet; doch hoe dit moge zijn uitgevallen, het is duidelijk, dat de bevolking daardoor haren wraaklust niet had opgegeven. Zonder nu dit feit te groote beteekenis te geven, mag het toch niet voorbijgezien worden, zoo niet als oorzaak, dan toch als waarschijnlijke aanleiding tot den opstand.

J. C. N.

(1) *Omtrent de* roema kakian *en het* kakian-verbond *in het algemeen, waaruit men meent, dat de opstand is voortgesproten, is niet veel bekend. Maar toch zooveel, dat er geheime teekenen en erkenningsmiddelen aan verbonden zijn, die in tijden van onrust en ontevredenheid dubbel gevaarlijk zijn. In het* Tijdschrift v. Neêrl.-Indië *komt een opstel voor van den Heer* C. von Schmid, *getiteld* het kakihansch-verbond op Ceram, *ontleend aan de berigten van een'* Cerammer, *die deze niet dan met veel moeite, tegen eene ruime belooning en onder beloftezijn' naam nooit te noemen, gaf. (Zie dat Tijdschrift, 5de jaarg., 2de deel, bladz. 25 e. v.* N)

Beursberigten.

PARIJS 6 Februarij.

Frankrijk 3 pc. a contant 68, 68.25; dito op ultimo 68.05, 68.25; dito 4½ pc. a cont. 97.70, 97.65; dito op ultimo 97.70 —; Bank-Actien 2895, 2890. Crediet Mobil. 672.50, 680. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 427.50. Napels 5 pc. —. Spanje 1¾ pc. 39¾; dito buitenl. 3 pc. Oude — en dito Nieuwe —; dito binnenl. 3 pc. 46½ a ¼; dito Passive 17¼. Oostenrijk 5 pc. 68.

De beurs was heden stil maar vast, met eene rijzing van 45 centimes in Frankr. 3 pc. a cont.

LONDEN 5 Februarij.

3 pc. Cons. cont.	91¾ a 92	3 pc. Peru	73 a 75
id. id. op tijd	91⅞ - 92	4½ pc. id. Urib.	80 - 82
5 pc. Oostenrijk	74 - 76	id. te New-York	78 - 80
dito 1859	65 - 70	3 pc. Portugal	45 - 46
4½ pc. België	97 - 99	5 pc. Rusland	104 - 105
5 pc. Braz. 1824	99 - 100	4½ pc. idem	90 - 92
id. 1839/59	99 - 100	3 pc. idem	60½ - 61½
id. 4½ pc. 1852	85 - 86	3 pc. Spanje	47⅝ - 48¼
idem 1858	85 - 86	1½ pc. idem	40¼ - 40¾
6 pc. Buen-Ayr.	92 - 94	idem Amort.	17 - 18
6 pc. Chili	101 - 103	id. Cert. Coup.	5¼ - 5¾
3 pc. idem	70 - 72	5 pc. Sardinië	81½ - 82½
5 pc. Denemark	100 - 102	6 pc. Turkije	70¼ - 70¾
3 pc. idem	83½ - 84½	idem Nieuwe	56¼ - 56¾
2½ pc. Holland	63 - 64	4 pc. idem	100½ - —
4 pc. idem	100½ - 101½	3 pc. Venezuela	21 - 22
Equador	11½ - 12½	idem Uitgest.	11 - 12
id. Land-warr.	— - —	Wissel Amst. krt.	11.16½ a 17
4½ pc. Grenada	15 - 16	idem 3 m.	11.18½ - 18¾
id. Uitgestelde	5½ - 6	idem Rott. 3 m.	11.18¾ - 19
3 pc. Mexico	23½ - 23¾	idem Parijs kort.	25.20 - 25
4½ pc. Peru	96 - 97	idem 3 m.	25.52½ - 57½

In Engelsche fondsen was de omzet beperkt en de stemming iets flaauwer. In buitenlandsche ging tot vaste prijzen tamelijk veel om; Mexikaansche en Turksche waren echter iets lager.

ROTTERDAM 7 Februarij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . . Werk. Schuld 2½ pCt.	63		
„ dito . . . . 3 „	75¾		
Spanje . . . Binnenl. a 6/m. 3 „	46⅞		
Portugal . . Obl. 1856/7/9. 3 „	44¾	44 13/16	44 13/16
Rusland . . Obl. te Amst. 4½ „	89⅝	89¾	89⅝
„ Spoorw. Aand. 5 „	192	192¼	
Oostenr. . . Obl. in Metal. 2½ „	22 5/16		
„ dito dito 5 „	40½	40¾	40½
„ d.° N. te Amst. 5 „	62⅞		
„ dito Nationale 5 „	47⅜	47⅝	47½
„ Ad. fl. 250 1854 f	170½	171	
Venez. . . . Obligatien . . . 3 „	20 3/16	20¼	
„ Obligatien . . . 1½ „	10⅝		
Grenada . . . Obligatien . . . 4½ „	14 5/16		
„ Uitgestelde	5 11/16		
Mexico . . . Obligatien . . . 3 „	22 9/16		

Oostenrijksche fondsen waren heden tot verhoogde prijzen zeer begeerd, terwijl de overige soorten, zonder merkelijke variatie, mede vast gestemd waren.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten 3 ure: Spanje, Cert. Coup., 5⅝. Rusland, O./L., 5 pc., 102⅜. Oostenr., Metalliek, 2½ pc., 22 5/16, 22⅜, 22 5/16; dito Oude, 5 pc., 40⅝, 40⅞, 40⅞; dito Nationale, 5 pc., 47⅝, 47 13/16, 47 13/16; dito Weener Aandeelen 1854, f 170½, f 171½, f 171½. Venezuela, Oblig., 1½ pc., 10 11/16.

AMSTERDAM 7 Februarij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . . Werk. Schuld 2½ pCt.	62 15/16	63 1/16	63
„ dito dito 3 „	75½	75⅝	75½
„ dito dito 4 „	98⅜		
„ Amort. Synd. 3½ „			
„ Hand. Maats. 4½ „	129½		
„ O.-I. Leening 4 „			
„ Holl. sp. Aand. „			
„ Rijnsp. . . . . 4½ „			
„ M. van Weld. 4 „			
België, . . Cert. *Rothsch.* 2½ „			
Frankrijk, Certificaten . . 3 „			
Spanje . . . Buitenlands . . 1½ „	40¾	40 13/16	40¾
„ dito 3 „	48⅛		
„ Binn. a f 6000 3 „	46 15/16	47⅛	47 1/16
„ Amort. Schuld	17 11/16	17¾	
„ Bew. v. Coup.	5¾	5 13/16	5¾
Portugal, Obligatien . . . 3 pCt.	45 9/16	45 13/16	45 13/16
„ dito 1856/59. 3 „	44 11/16	44 15/16	44⅞
„ dito Uitgest. .			
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5 „	102⅜		
„ dito 1828/29 . . 5 „			
„ Cert. 1831/33 5 „	82½	83	
„ d.° 1840 . . . . . 4 „			
„ d.° *Stieglitz* . . 4 „	74¾		
„ d.° d.° Nieuwe 5 „	83⅜	83½	83½
„ d.° d.° 1855 N. 5 „	94½	94⅝	
„ d.° te Lond. 4½ „			
„ d.° v. Assign. . 6 „	57		
„ Inschr. dito . . 6 „			
Polen, . . . Aand. 1835 . . . . . . f	161		
„ Obligatien . . . 4 pCt.	76½		
Pruissen, Oblig. 1859 . . 5 „			
„ Aand. 1854 . . 3½ „			
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5 „			
„ d.° dito 4 „	39¾		
„ d.° Met. Oude 5 „	40 11/16	41 1/16	41
„ d.° N. te Ams. 5 „	62¾		
„ d.° Nat. Met. . 5 „	47 11/16	48	48
„ d.° Metalliek. 2½ „	22⅜	22 7/16	22 7/16
„ W. Ad. fl 250 4 „	171	174	174
Brazilië, 1824, £ 100 5 „	96¼		
Equador, £ 100 . . . . . . 1 „	11⅝		
Venez., . . Obligatien . . . 3 „	20⅜		
„ Uitgestelde . . 1½ „			
Grenada, Obligatien . . . 4 „	14¼	14⅜	14⅜
„ Uitgestelde . .	5 11/16	5¾	
Mexico, . . Obligatien . . . 3 „	22 11/16	22¾	
Illinois . . . . 7 „	90¼		

Handelm. op resc. 129¼. Rusland, Cert. bij Hope, 1860, 4½ pc., 89½; dito 1859, 3 pc., 59 9/16; Spoorweg-Actien, 5 pc., 191½, 192¾, 191½. Weener Bankactien f 572, f 576, f 576; dito Aand. 1839, 214; dito 1860, 5 pc., 325, 328, 328. Brazilie 1860, 4½ pc., 83¾. Illinois Spw. Aand. 76. Galveston. 8 pc., 37¾, 39½, 39½; dito Stellen 44, 45. Griekenl., 5 pc., 8 1/16, 8⅜, 8 3/16. Roode Grieken. 7⅝ a 7⅞.

Beleening 3, Prolongatie 2½, Disconto 3.

Binnenl. fondsen als voren. Van buitenl., Oostenr. en Mexikaansche williger.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63. Spanje, 1¾ pc., 40¾; dito 3 pc., 47 1/16. Oostenr. Metall. 5 pc., 41; dito Nat., 5 pc., 48.

Prijzen der Coupons: Metall. f 19.45; dito Nation. f 27.45, div. Eng. per £ f 11.75; Engels. Russen per £ f 11.75; Frans. f 55⅛; Belg. f 55 15/16, Pruis. f 35; Hamb. Russen f 34½; Russen in Z. R. f 34; Papieren R. f —; Poolsche in fl. 26⅛; Napelsche —; Spaansche Piasters f 2.39; Amerik. Dollars f .—.

Speciekoers.

AMSTERDAM 6 Februarij.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten	f —	a f —
Oude gerande dito	- 5.50	„ - 5.60
Tien Gulden Stukken	- 9.70	„ - 9.80
Dito Eng. Sovereigns	-11.75	„ -11.85
Dito Pistolen	9.50	„ - 9.60
Nieuwe Louis-d'Or		
Stukken van 20 francs	- 9.30	„ - 9.40
Baren Goud en Specien	- 10 a	„ - 11 {pc. a f 1442.60 per N. ℔ fijn.

Zilveren Specien per Ned. ℔ Fijn.

Fijne Drittels	f	a f
„ Bar. 1000/1000 950.	-	-
Zilver van 900 a 850.		
dito „ 800 - 700.	- 104.20	„ f 105.
dito „ 600 - 500.		
dito „ 400 - 300.		

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters	f 2.55	a f 2.60.
Fransche Kroonen	- 2.70	„ - 2.75.
Stukken van 5 francs	- 2.33	„ - 2.36.
Brabantsche Kroonen	- 2.65	„ - 2.70.
Pruissische Daalders	- 1.75	„ - 1.78.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 7 Februarij.

2 maanden.		Kort.
Londen	11.70	11.82½
d.° 3/m.	11.62½	—
Parijs	55⅝	56⅛
d.° 3/m.	55⅜	
Bordeaux.	55⅜	56⅛
Genua	45⅝	—
Livorno	45¼	-
Napels	77	—
Petersb.	170	—
Hamburg.	35⅛	35 5/16
d.° 3/m.	35 1/16	—
Autwerp	1⅛	—
6 weken.		**Kort.**
Frankfort	100	—
Augsburg	99½	—
Weenen	75½	—
Triest	75⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.
Berlijn kort f 175.

AMSTERDAM 7 Februarij.

2 maanden			z gt.
Londen	11.72½	p	11.85
Parijs	55⅝	g	56⅛
Bordeaux.	55⅛	g	—
d.° ½ m.	55⅞	g	—
Genua	45½	g	—
Livorno	45⅜	g	—
Napels	77½	g	—
Hamburg.	35 3/16	g	35⅜
3 maanden.			**Zigt.**
Madrid	238	g	—
Cadix	239	g	—
Sevilië	235	g	—
Bilbao	236	g	—
Lissabon	41⅛	g	—
Porto	41	g	—
Petersb.	168	g	—
6 weken.			**Zigt**
Weenen	76½	g	—
Augsburg	99½	g	—
Frankfort.	100¼	g	—

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 7 Februarij.

RIJST. Verkocht 535 v. Carolina, per Black Sea, van f 13½ tot f 14½ in het groot.

GRANEN. Tarwe, 164 ℔ Jar. Rost. f 445; 156 ℔ N. Bov. Ris f 360. Rogge, 148 ℔ Koningsb. f 238; 151 ℔ Dantz. f 250.

SCHIEDAM 7 Februarij.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 128 ℔ Coursche f 221 6/w. a f 222 3/m.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust f 13.25.
JENEVER, „ „ „ „ „ - 18.75.
AMST. PROEF „ „ „ „ „ - 20.—.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel . . . . f 1.30.

DELFT 7 Februarij.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest f 53 a f 61; ter markt zijn verkocht 113/8, 77/16.

AMSTERDAM 7 Februarij.

SUIKER. Ruwe. Heden zijn afgedaan 795 kr. Java, per Noach, n.° 16, fraai stoom, tot f 38½.

KRUIDENIERSWAREN. De gisteren gehouden veiling is afgeloopen als volgt: 455 ktjs. Malaga Vijgen gedeeltelijk verkocht tot f 13⅛ a f 15; van de 76 z. Spaansche Erwten zijn 2 kavel. opgehouden tot f 17 en de overige niet geveild; 100 vtjs. Krenten gedeeltelijk verkocht tot f 11 a f 13; 20 f. dito opgehouden tot f 10½ a f 10⅛; van de 580 balen Rijst is 1 kavel. verkocht tot f 9 en de overige opgehouden tot f 8¾ a f 9; 14/2 en 44/4 kisten Pruimedanten verkocht tot f 21½ a f 22½; 20 b. Piment opgehouden tot f 20; 6 vtjs. Juffer-Amandelen opgehouden tot f 41; 80 doozen nieuwe Smirna Vijgen verkocht tot f 10; 80 doozen jarige dito verkocht tot f 6½; 1 vtj. Nootmuskaat verkocht tot 79 c.; 1 k. Drop verkocht tot f 41; 1 k. Indigo opgehouden tot f 4.20; 3 vaatjes Blaauwsel opgehouden tot f 5; 1 trommel Saffraan opgehouden tot f 9; 18 ktjs. Vermiselle verkocht tot f 28 a f 37½; 20 z. gele Spliterwten verkocht tot f 7½ a f 7¾; 1 vaatje Nootmuskaat verkocht tot 10 c.; 3 kisten Gember verkocht tot 51 c.; 50 doozen Smirna Vijgen opgehouden tot f 8; 20/2 k. Pruimedanten verkocht tot f 23.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 25 v. Maryland, per Falmouth.

STERKE DRANKEN. Heden zijn bij inschrijving afgedaan: 10/1 en 48/2 legg. Brandy, per Estafette; 38/1 en 20/2 legg. Arak en 42/1 en 21/2 legg. Java Rum, per Wassenaar.

Van TARWE heden bij partij verkocht: 126 ℔ nieuwe Bonte Poolsche f 402.

GRONINGEN 5 Februarij.

GRANEN, ZADEN enz. De aanvoer van Granen heden nog gering en de omzettingen zeer beperkt. Tarwe 25 c. lager afgegeven: 120 a 123 ℔ N. Oml. Roode f 8.25, f 8.40 a f 8.75, f 8.90; 116 a 120 ℔ N. Old. dito f 7.40, f 7.50, f 7.90, f 8. Rogge was tot vorige notering te koop: 120 a 123 ℔ Jar. en Pruiss. f 7 a f 7.30; 113 a 116 ℔ N. Inlands. f 5.40 a f 5.90. Boekweit alleen aan gebruikers tot vorige prijzen: 110 a 113 ℔ N. Zwarte Zand f 6.65, f 6.70 a f 7.15, f 7.20. Gerst iets meer gevraagd en 5 c hooger verkocht: 93, 96 a 99 ℔ N. Winter f 4.90, f 5.30 a f 5.70. Haver nog weinig aangeboden; de Dikke tot 5 c. verhooging zeer gevraagd; Witte en Zwarte Voer meest in een doen: 72, 75 a 78 ℔ Dikke Brouw f 3.30, f 3.55 a f 3.85; 62 a 65 ℔ Witte Voer f 2.60, f 2.70 a f 3; 62, 65 a 68 ℔ Zwarte dito f 2.60, f 2.90 a f 3.20. Paardenboonen als voren, er is verkocht van f 5 tot f 6 a f 6.50 naar deugd. Gort wederom nog al iets in omgegaan: Puik f 10 a f 10.40 en Parel per 100 Ned. ℔ f 13.25 a f 17.50. Koolzaad lusteloos. Raapolie tot f 39 aangeboden. Lijnolie f 29.75. Raapkoeken f 88. Lijnkoeken f 13.25 a f 13.50. Boter. Versche overgeleide f 38.

LONDEN 5 Februarij.

SUIKER. W.-I. iets levendiger tot onveranderde prijzen; bruin Singapore 36/6; Manilla clayed 36/; Havana n.° 12 26/6 zeilende; Barbados middl. en goed 40/6 a 43/; Demerary crystal middl. a mooi helder blond 41/6 43/6, goed grijs 38/ a 42/; St. Vincents 36/, gewasschen 34/; Melado 28/; Mauritius mindere en puike soorten gezocht, middelbare slap, middl. en goed droog klein korrelig 39/ a 40/, laag tot goed dof grijs 35/6 a 38/6, laag tot mooi bruin 33/ a 37/6, laag en middl. ros 32/ a 34/6, zwart 31/6 a 32/6, middl. a mooi crystal blond 43/ a 45/, laag a goed klein korrelig blond 37/ a 40/6, mooi helder grijs klein van korrel 42/6, mooi wit crystal 50/ a 50/6; Madras als voren, laag tot goed native bruin 31/ a 32/6. Geraffin. slap tot vorige prijzen, ordinaire brooden 50/6 a 51/. — RUM onveranderd, Surinaamsche 1/10. — KOFFIJ. Plantage willig, middl. en goed middl. 68/ a 76/6, puik 85/, laag middl. grijsachtig Demerary aard 67/6 a 68/, laag middl. en middl. grijsachtig blaauw 67/6 a 71/, peas 68/ a 80/, triage 40/ a 65/6, zwart 29/, zeer gemeen 21/; Singapore zwarte 26/ a 32/; Jamaica 63/ a 65/. — CACAO stil, goed en mooi rood Bahia 55/6 a 59/; Trinidad 68/ a 76/; Grenada 60/. — THEE slap; aanstaanden donderdag veiling. — RIJST onveranderd, oude Necranzie gisteren 10/9. — KATOEN zonder prijsverandering. — SALPETER stil. Geraffineerden slap 40/ a 41/. Voorraad 4197 ton. — COCHENILLE 1 d. hooger; Teneriffe grijs 2/7 a 2/10, zwart 3/1 a 3/3, puik 3/8 a 3/9; Honduras grijs middl. groot helder 2/10. — SAFFLOER slap; Bengal laag middl. en middl. 65/ a 72/6. — SCHELLAK 20/ a 25/ lager; mooi leverkleurig £ 8.12.6 a £ 9, middl. en goed leverkleurig oranje £ 8.2.6 a £ 8.15, goed native oranje £ 8.5 a £ 8.7.6. — MUSKUS. Tonquin 26/ a 33/, inferieur 20/ a 22/ per oz. — CUTCH vast, Pegu 25/. — LIJNZAAD onveranderd, Alexandria 51/6 zeilende. — METALEN. Schotsch Pig IJzer stil 49/9. Zink onveranderd, loco £ 18.7.6. — OLIEN. Lijn- als voren 28/ a 28/3; Raap- stil, Inlandsche 36/6, buitenl. 37/; buitenl. Patent- 40/ a 40/6; Cocos- slap, 51/6 a 52/ en 53/6 a 54/; Palm- slap, 46/6 a 47/. — TALK slap, loco tot Maart 59/6, October/Decemb. 56/6 a 56/9.

ANTWERPEN 6 Februarij.

KOFFIJ vast; 200 b. Java zijn a 43½ c. afgedaan. — GRANEN en OLIEZADEN stil; puik Koolzaad om te zaaijen